

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Rokopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

E pur si muove!

In vender se je zgodila politična grdobija prve vrste, tako nizkotna, tako podla, da jednake ne pozna zgodovina naših strankarskih bojev, in da se je mora v dno svoje duše sramovati tudi zadnji pristaš tiste stranke, ki je na svojo zastavo zapisala katoliško ime.

Dr. Ferjančič je padel, ker ga je zavratno vrgla kranjska klerikalna stranka in sokriv tega je tudi tisti dr. Ivan Šusteršič, ki je ves ta teden prodajal svojo anglijsko nedolžnost po vseh avstrijskih listih.

Minoli petek priobčeni telegram res da v nekaterih obzirih ni bil resničen. Kar nam je sporočil naš korespondent po informaciji vseh poslancev, je bila kombinacija, pa ne korespondentova, nego dotičnih informatorjev. Istina je, da dr. Kathrein ni rekel dr. Pacaku, da je dr. Šusteršič pisal vsem članom nemške katoliške stranke pisma, v katerih je imenoval dr. Ferjančiča „gottloser Mensch“ in „Pfaffenfresser“. Mi to krivico, ki se je storila dr. Šusteršiču, najbolj sami občutimo, bolj kakor on, dasi je nastala le vsled tega, ker je bil naš poročevalec napačno informiran, in se o resničnosti dobljene informacije ni prepiral.

Ali glavna stvar v dotičnem telegramu ni bila trditev, da je dr. Šusteršič proti dr. Ferjančiču pisal članom nemške katoliške stranke obrekljiva pisma. Glavna stvar je bila trditev, da je bil dr. Ferjančič od slovenske klerikalne strani grdo obrekovan, da je bila nemška katoliška stranka proti njemu naščuvana, in da je ta stranka vsled tega ščuvanja strmoglavila dr. Ferjančiča z mesta prvega podpredsednika.

Ta glavna stvar v dotičnem telegramu je popolnoma resnična. To sramotno izdajstvo se je res zgodilo, v tem oziru je bil naš telegram popolnoma pravilen, samo storilec se ni pravi imenoval in način, kako se je to izdajstvo uprizorilo, je bil napačno popisan.

Da izvemo popolno resnico, obrnili smo se do poslanca dr. Pacaka, in ga prosili pojasnila glede zadevnega njegovega pogovora z dr. Kathreinom. Na naše vprašanje smo dobili naslednji pod brzojavnouradno številko 2905 došli telegram:

„Slovenski Narod“

Laibach.

Kathrein sprach nicht von Šusteršič. Sagte, Katholiken können Ferjančič nicht wählen, weil Ferjančič ein allzustark Antiklerikaler ist, der die Geistlichen Pfaffen nenne. Auch Karlson sprach nicht von Šusteršič. Er sprach vor mir und Stransky, dass sie von slovenischen Katholiken hörten, dass er so sei, wie ihn Kathrein geschildert. Vor acht Tagen brachten Wiener Zeitungen Nachricht, dass Šusteršič hier war, um gegen Ferjančič zu agitieren. Mehr weiss ich nicht.

Dr. Pacak.

Slovenski se glasi ta zanimivi telegram tako-le:

Kathrein ni govoril o dr. Šusteršiču. Rekel je, da katoličani ne morejo Ferjančiča voliti, ker je prehud protiklerikalec, ki duhovnike farje imenuje. Tudi Karlson ni govoril o Šusteršiču. Govoril je pred menoj in pred Stranskim, da so (nemški klerikalci) od slovenskih katoličanov slišali, da je takšen, kakor ga je Kathrein popisal. Pred osmimi dnevi so prinesli dunajski listi vest, da je bil Šusteršič tu, da bi proti Ferjančiču agitiral. Več ne vem.

Dr. Pacak.

Nadalje smo se obrnili tudi do posl. dr. Stranskega. Ta nam je poslal naslednjo, pod brzojavnouradno številko 2919 došli telegram:

„Slovenski Narod“

Laibach.

Karlson hat mir gesagt, man habe seine Partei informiert, dass Ferjančič die Geistlichen immer Pfaffen nenne. Von Šusteršič war keine Rede.

Stransky.

V slovenskem prevodu se glasi ta brzojavka takole:

Karlson mi je rekel, da so njegovo stranko informovali, da Ferjančič duhov-

nike vedno farje imenuje. O Šusteršiču ni bilo govora.

Stransky.

Iz teh brzojavk čeških poslancev dr. Pacaka in dr. Stranskega izhaja, da so slovenski klerikalci informovali nemško klerikalno stranko glede dr. Ferjančiča, da so dr. Ferjančiča naslikali kot prehudega protiklerikalca, ki duhovnike za farje psuje, in da so nemški klerikalci vsled teh laži in obrekovanj strmoglavili dr. Ferjančiča.

S tem se popolnoma ujema, kar je pisal te dni dr. Ebenhoch v „Linzer Volksblattu“, kjer je povedal, da so nemški klerikalci vrgli dr. Ferjančiča, ker je vsled svojega provokatoričnega nastopa glede Celja in vsled svojega postopanja napram slovenskim klerikalcem postal nemogoč.

Nadalje se je vjema s tem tudi to, kar je o padcu dr. Ferjančiča pisala „Reichswehr“, ki je v službi barona Dipaulija.

Politična grdobija prve vrste se je torej dejansko zgodila, ta politična grdobija je pribita in dokazana, in je tako nizkotna in podla, da se je mora sramovati tudi zadnji klerikalec.

Orožje, katerega so se „slovenski katoličani“ pri tej ostudni spletki posluževali, sta bila laž in obrekovanje, kajti to je grda laž in še grše obrekovanje, kar se je o drju. Ferjančiču natvezilo nemškemu klerikalcem. Vsak človek na Slovenskem ve, da stoji dr. Ferjančič na skrajnem desnem krilu naše stranke, da se točno in dosledno drži ti-stega programa, ki ga je Klunime-noval „prežvekan program katoliškega shoda“ in ki ga je sprejel prvi shod naših zaupnih mož, da je njegovo protiklerikalstvo v resnici votlo, od kraja ga pa ni dosti, in da on nikdar in nikoli ne imenuje duhovnikov „Pfaffen“.

Ferjančič je torej padel po krivdi slovenskih katoličanov, ki so z lažmi in obrekovanji naščevali nemške klerikalce proti njemu. V tem, ko so slovenski klerikalni poslanci se kazali solidarne z drom.

Ferjančičem, so „slovenski katoličani“ zahrbtno ruvali protinjemu. To je taka lopovščina, da jej ni najti podobne.

Ta grda spletkarja pa ni morda posamezen slučaj kacega posameznika, nego je le zadnji člen v verigi spletk, ki so se uprizorile proti drju. Ferjančiču.

Zasmehovanje, zasramovanje in obrekovanje drja. Ferjančiča se je začelo že pred mnogimi meseci in vršilo se je dosledno, sistematično in s tako brezprimerno hudobnostjo, da so se nad tem počenjanjem škandalizovali tudi dunajski vladni krogi.

Začela se je ta akcija kmalu po volilnem shodu, ki ga je priredil dr. Ferjančič v Škofjiloki dne 8. januarja t. l. „Vaterland“, organ desnice, je tedaj prinesel strupen dopis s Kranjskega, v katerem je drja. Ferjančiča na sramoten način zasmehoval in grdil vso našo stranko.

Mi smo strmeli, ko smo čitali ta napad. Ta dopis je bil pravi škandal, zakaj v tem dopisu se je grdil mož, ki ga je zaupanje cele desnice in zaupanje vseh slovenskih poslancev postavilo na mesto podpredsednika desnice. Ves parlament je strmel, kako pride organ desnice do tega, da sramoti zaupnika desnice, kako pride brez dvoma slovenski klerikalec do tega, da zasmehuje zaupnika slovenskih klerikalnih poslancev.

Malo časa po tem je dr. Ferjančič v parlamentu govoril s češkim veleposestniškim poslancem baronom Perishem, ki je natančno poučen o vseh razmerah pri „Vaterlandu“. Pogovor se je zasukal tudi na zadevni dopis v „Vaterlandu“ in baron Perish je vprašal drja. Ferjančiča, če kaj sluti, kdo mu je storil tisto infamijo. Ferjančič je odgovoril, da sicer ne ve, kdo je spisal tisti dopis, da pa ima nekoga na sumu. Na to je baron Perish segel v žep, vzel iz njega listnico in pokazavši drju. Ferjančiču kuvert z napisom „Dr. Ivan Šusteršič“ dejal s pomembnim usmevom „Kaj ne, — tega-le“.

LISTEK.

Tutti frutti.

Ob prehodu gorkih dnij v mrzlo-meglene se rad poloti človeka nahod. V tacihi slučajih pride marsikateri posestnik prehlajenega organa večkrat v sila neprijetno zadrego, posebno če pozabi doma svojo rešilno žepno zastavo. Najhuje je to v kavarni, kadar se nahod obligatno oglasi in si gospodar svetlorudečega vnetega nosa ne vé pomoči.

Kako bi bilo pač praktično, ko bi se vsebina nekaterih listov, vsaj takozvanih „Schmierblätter“, kakor „Slovenski List“, „Domoljub“ itd. tiskali na finem češkem platnu! Jaz stavim, da bi si naročil vsak gostilničar in kavarnar potem več teh listov na ljubo svojim gostom. Ti platneni eksemplari bi viseli ob vratih in vsak, ki je pozabil doma svoj robec, bi si odtrgal list raz držalo. Vse smrdeče laži bi perfidni napadi učenjaskih piscev teh dihur-skih vrstic bi se pozabili vsled tega praktičnega namena.

Sploh pa poznam gospoda, ki je uganil že drugo imenitno vrednost navedenih dveh listov in ju zdaj vedno sabo

nosi. Omenjeni gospod mi je ravno včeraj vrhu vsega še zagotovil, da leto in dan teh dveh upijaških časopisov ne bere, niti ju zato sabo ne nosi, da bi o priliki zavl vanju kos sira ali Škrjančevo klobaso, temveč ju rabi za vse kaj drugega. Jaz se z njegovo originalno idejo popolnoma strinjam in sem se radi tega že včeraj so-aboniral pri Valvazorju na imenovana lista, ki sta mi vsled svoje obupno humoristične vsebine sicer prava zabava.

Jeza pa me je popala, ko sem zadnjič v tem pritepenskem „Domoljubu“ bral dolge, ostudne članke o našem jednatem učitelstvu. Paglavski „Domoljubov“ dopisnik upa si zavedne učitelje tako nesramno napadati, da bi bil najboljši odgovor klofuta. Ta listič ima za dopisnike večinoma malosrčne zelote, ki mislijo, da se morajo njihovim kvedrastim načelom vsi stanovi klanjati. Ker so jim pa tedaj učitelji pokazali svojo zdravo pamet, obrekujejo jih ti črni biriči škandalozno in celo raz leco hujskajo, da je liberalen učitelj — pohujševalec otrok.

Jaz pa mislim, da je pošten liberalcec — in mi smo vsi poštenjaki — več vreden, kakor nekateri francoski kardinali in njihove nune, kakor tihotapski bosenski frančiškani in goljufne graške nune ter nekaj

slovenskih kaplanov, ki vsi kažejo ljudstvu pobožno vedenje, da mora človek misliti: to so ti živi svetniki, ali pa se vsaj tikajo z našim dobrim Bogom — za hrbtom pa prestopajo duhovske in državne postave ter vse meje dostojnosti.

V četrtek nam je pokazala Ljubljana marsikatero prizore iz tridesetletne vojske. S svojo društveno parolo „Laž in sleparija!“ rekrutirali so slavni gospodje klerikalci in krščanski socialisti iz Kranjske nekaj svojih vojakov, da jih od nog do glave z lažmi in budalostjo oborožene postavijo pred liberalske prsi. Kakor polkovniki v tridesetletni vojski, tako so tudi začetkom tega tedna duhovniki kupovali svoje rekrute s takozvanim „handgeldom“, prevažali jih v Ljubljano z duhovsko „maršruto“ in jim za volilni dan obljubili tečno menažo ali takoj imenovano „cirengo“.

In ujelo se je zopet nekaj takih omahljivih in lačnih tičev na duhovske limanice. Zbirališče klerikalne črne vojske bil je „Katoliški dom“, od koder je bil odhod ob pol devetih — v dolgi procesiji. „Zugskomandanti“ so bili kaplani, ko so šli na levo in desno od svojih ubogih žrtev, da jim nihče ne uide, glavno povelje drez celo armado pa je prevzel dr. Šusteršič z adjutantom Šiško, škofovim kaplanom.

Tako se je pomikala ta moderna črna vojska naprej, počasi, kakor človek, ki mu je le še jeden dan živeti. In vsi črni gospodje so prišli skupaj iz vasij in trgov, kakor mesarji na jesenski živinski semenj — da bi za malo novcev kupili premoženje.

Tercijalke pa so ta dan sključeno v kupljenih cerkvenih klopih sede zaman čakale „gospoda“, da pride mašo brat, in umirajoči so zaman vzdihovali po sv. zakramentih! Saj je bilo vendar treba pohlepni duhovščini osvojiti kmetijsko družbo! Kaj toraj, če bolnika med tem vrag vzame?! Da je le klerikalstvo zmagovalo liberalce! Potem je vse dobro, vse dobljeno, nič greha ni.

Zaslepljeni kmetje, kdaj se vendar tudi vam odpro oči, da vidite v osebi svojega dušnega pastirja moža, ki bi vam moral pridobiti nebesa, pa vam že sedaj na zemlji ustvarja šekel neprestanih bojev! —

Marširala je procesija na bojišča. Poraz je bil strašen. Kakor Francozi l. 1812. iz Rusije, tako so se drvili klerikalni veljaki in kričachi po glasovanju v „Katoliški dom“ in druge zakotne goatilne, da se je jejo s svojim sramotnim porazom očenažno metno mislečega ljudstva. Niti toliko glasno

Takrat smo začeli zasledovati, kdo da je dopisnik „Vaterlandov“ iz Ljubljane. Poizvedovali smo — seveda z vsjo previdnostjo — pri prejšnjem dopisniku, gospodu proštu Elbertu, pri slovenskih klerikalnih poslancih, pri nemških klerikalnih poslancih, pri urednikih „Vaterlanda“ in še na raznih krajih, in naposled dobili prepričanje, da je dopisnik „Vaterlandov“ dr. Šusteršič.

Proti drju. Ferjančiču začeta akcija se je potem dosledno nadaljevala. Šusteršič se je čutil popolnoma varnega za anonimnitetu in niti slutil ni, da smo mu za pelami.

Ko je nekaj mesecev po tem prvem napadu imel člen našega uredništva razgovor z drom. Ferjančičem o političnem položaju in ga je obelodanil v našem listu, lotila sta se drja. Ferjančiča „Slovenec“ in „Vaterland“. „Slovenec“ je priobčil v svojem listku škandalozen pamflet, v katerem je na najnedostojnejši način zasmehoval tistega drja. Ferjančiča, ki je kot zaupnik njegove lastne stranke sedel na mestu prvega podpredsednika. Strast je zapeljala klerikalce tako, da niti čutili niso, kako blate sami sebe in se izpostavljajo javnemu zaničevanju, ko napadajo politika, katerega so sami postavili kot svojega zaupnika na podpredsedniško mesto.

Naposled je izšel po izletu čeških visokošolcev na Slovensko in po napadih na Čeha in Slovence v Celju znani razpiti dopis v „Vaterlandu“. V tem dopisu se je pritrdjevalo Wolfvovim, iz strankarskih taktičnih nagibov izvirajočim dolžitvam, da je dr. Ferjančič s svojim pozdravom čeških visokošolcev na Bledu povzročil izgrede v Celju; v tem dopisu se je priznavalo, da je Celje za nas Slovence „fremdes Gebiet“, kamor Slovenec nima pravice stopiti; v tem dopisu se je odobravalo, da je celjska nemška druhal pobijala Slovence in Čeha, češ, da je bila izzivana in torej opravičeno razdražena.

Ves slovenski svet je vstrepetal srda in ogorčenosti radi tega infamnega dopisa. po vsem Slovenskem je nastal vihar in lahko se reče, da ga na vsem Slovenskem ni moža, ki bi bil danes tako sovražen, kakor „Vaterlandov“ dopisnik.

Ta zavratna akcija, ki je od prvega početka imela jasni namen, izpodrinili dr. Ferjančiča s podpredsedniškega mesta, najvelja karkoli, in naj trpi celokupna naša stvar še toliko škodo, se je zaključila s tem, da so „slovenski katoličani“, kakor se je izrazil dr. Kathrein, z lažmi in obrekovanji naščuvali nem katoliško stranko proti dr. Ferjančiču ter ga tudi v resnici strmoglavili. Pade dr. Ferjančiča je posledica podlih intrig iz kranjske klerikalne stranke; tej stranki se imamo zahvaliti slovenski narod, da je izgubil vevlepljivo

mesto v prezidiju poslanske zbornice.

Dr. Šusteršič se je delal silno užaljenega radi nam samim najbolj neljubega nerodnega poročila našega dunajskega poročevalca. Ali čuditi se dr. Šusteršič pač ne sme, da je padel nanj sum. Dopisi v „Vaterlandu“ so ta sum utrdili. Kdor je bil dvakrat zasačen pri požigu, se ne sme čuditi, če v slučaju požara nanj kak sum pade; a če se je proti dr. Ferjančiču pismeno in ustmeno intrigiralo, to je tako postranska stvar, kakor če bi se v slučaju požiga preiskovalo, ali se je ogenj zanetil s Ciril Metodovimi ali s švedskimi vžigalicami. Sicer pa je Kathreinov, dr. Šusteršiču poslan, in v „Slovencu“ objavljeni telegram zlasti v zadnjem odstavku jako dvoumen. Čita se lahko tudi tako-le: „Ich weiss nichts von Ihnen, es ist mir nicht bekannt, ob Sie Briefe geschrieben haben“.

Faktum, dokazan faktum je, da je dr. Ferjančič padel vsled ščuvanja in obrekovanja od strani slovenskih klerikalcev. To kažejo besede dr. Kathreina in prelata Karlona, kakor sta nam jih sporočila dr. Pacak in dr. Stransky, in to kaže članek dr. Ebenhocha v „Linzer Volksblattu“. Vprašanje je zdaj samo: Kdo je storilec, kateri „slovenski katoličani“ so stranko prelata Karlona „informovali“ tako, da je strmo-glavila dr. Ferjančiča?

Brez dvoma je, da morajo to biti ljudje, katerim nemška katoliška stranka popolnoma veruje, saj bi bilo naravnost neumno misliti, da bi kdo drugi imel nanjo toliko vpliva. Ti „slovenski katoličani“ — in gotovo je kolikor toliko med nje šteti tudi „Vaterlandovega“ dopisnika, če tudi ni drugače podkopaval dr. Ferjančiču stališča, kakor kot korespondent rečenega lista — morajo biti jako intimni znanci nemških klerikalcev, morajo biti z njimi v dobrih zvezah in morajo vživati njih popolno zaupanje. To je jasno kakor beli dan, in jasno je tudi, da tisti obrekovalec, ki je nemško klerikalno stranko informoval, mora biti kak klerikalni slovenski politik, kak poslanec, bivši ali sedanji; drugi slovenski klerikalci nimajo s Kathreinom, s Karlonom in z Ebenhochom nikake zveze, in storjene lopovščine niso mogli zakriviti.

Čast slovenskih klerikalnih poslancev zahteva, da to stvar razkrijejo. Tu je angažirana njihova osebna čast. Neizprosna logika zgoraj navedenih faktov je, da bodo klerikalni poslanci toliko časa na sumu, da so mej njimi tisti slovenski katoličani, ki so nemške klerikalce „informovali“, ki so storili popisano „šuftarijo“, katero sta skoro celo leto pripravljala dunajski „Vaterland“ in ljubljanski „Slovenec“, dokler se stvar ne razjasni.

Slovenski klerikalni poslanci so v tako tesni zvezi z nemškimi klerikalci, da lahko izvedo resnico, če le hočejo; dr. Šusteršič pa je že danes, saj je bil več dni na Dunaju, saj je tam o tej stvari

govoril z nemškimi klerikalnimi poslanci in je torej natančno poučen, kdo je dovršil ono, kar se je od januarja meseca pripravljalo v „Vaterlandu“. Dokler bivši in sedanji slovenski klerikalni poslanci molče in prikrivajo resnico, dokler ne razkrinkajo storilca zgodivše se lopovščine, dotlej ostane ta madež, ta sramota na njih, če tudi je mej njimi nekaj mož, katere smatramo osebno za popolnoma nesposobne, da bi storili kaj takega.

Zdaj imajo besedo slovenski klerikalni poslanci.

V Ljubljani, 28 oktobra

Nemški glas o Türkovem govoru.

Znano je, da je v predposlednji državnozbornski seji Schönererjanec posl. Türk grozil Avstriji s pruskimi topovi in z državljansko vojno. „Vossische Zeitung“ piše: Poleg čeških parlamentarnih razgrajčev v avstrijskem državnem zboru je bil žal včeraj tudi nemški, Schönererjevi skupini pripadajoči šleški posl. Türk. Ta gospod spada k onim, ki nemški stvari z breztahtnim vlačanjem nemške države v notranje prepire Avstrije prav zelo škodujejo, in ki so krivi, da ima marsikateri dober nacionalac v Nemčiji, ki ne ve, da Türk nikakor ni tip nemškega Avstrijanca, o nemških Avstrijancih napačne in škodljive pojme. Ti večni „bolestni klici“ in te grožnje z mogočnim nemškim rodom delajo v Nemčiji mučen vtisk in je nevarnost, da izgube avstrijski Nemci pri nas v Nemčiji vse simpatije. Posl. Türk bi ne mogel drugače govoriti in delati, če bi tudi naravnost nameraval avstrijskim Nemcem občutno škodovati. O Türku in njegovih bramarbasijadah o državljanski vojni in pruskih topovih, ki naj bi zaigrali Čehom na boj, noče noben resen politik v Nemčiji ničesar vedeti.

Obč. svet v Prerovu

je poslal grofu Claryju tole originalno odkritosrčno brzojavko: Vaša ekscelenca! Ali se Vam ne zdi, da je prelito dovolj nedolžne krvi? Narod do Vas nima zaupanja in kolikor ga poznamo, dvomimo, da bi se vihar poleg, dokler ne odstopite. Priporočamo Vam torej v interesu človekoljublja, da ustavite nadaljno prelivanje krvi s tem, da se Vi in Vaši gg. tovariši čim preje umaknete pravemu avstrijskemu ministru, ki bo moglo razumeti geslo „Justitia fundamentum regnum“ ter izvajalo jednako pravico za vse narode države ter ne bo s podpiranjem enega žalilo vse druge.

Mestni svet v Prerovu.

Viljem II. ne gre na Angleško.

Opravičeni protesti različnih poštenočutečih časopisov, ki so ugovarjali, da bi šel Viljem II. obiskat angleško kraljico sedaj, ko se vrši krvavi boj med Nemcem sorodnimi Buri in Angleži, in ko stojé v burskih vrstah tudi nemški prostovoljci, ti protesti so vendar dosegli, da Viljem II. ne pojde na Angleško. S tem je končano pohujšanje, katero je delala cesarja neznajna politika povsod. Z odpovedjo potovanja na Angleš

zavarovalnico reši gotovega pogubljenja in konstatirano toplega pekla. Vsak novi zavarovanec se pogosti v konsumnem društvu s pristnim petijotom in patentirano imitiranim švicarskim sirom. Sedež generalnih zborovanj „katoliška botega“, pristop samo povabljenem dovoljen. Kar ostane koncem leta dobička, porabi se za nakup puranov, rac, gnati in dank, ki jih gospodje agenti spravijo v „Katoliškem domu“ pod svojo častljivo streho s primerno kvantiteto vina. Za pridobitev desetih udov vroči se agentu pohvalno pismo, katerih deset ima isto veljavo, kakor konkurz. Taki veljaki se nazivajo „Oberagenti“. Novorojenemu zavodu se da ime, ki označuje že na prvi hip vso stranko. Ta firma — napisana na črni deski z belo barvo — pribije se na škofijo.

Toda sedaj primeren naslov! Morda bi ne bilo napačno: „Šusteršič in Comp.“, „Kalan et consortes“, „Štefek pa drugi“ ali pa slednjič „Bonaventura & Comp.“

Krasne epizode iz minolega četrka pa končno ne smem pozabiti. Koblarja je pred „Narodnim domom“ zbrano ljudstvo s „pereat“-klici pozdravilo tako, da je ta vzorni duhovnik bežal, kakor ščene, kateremu so odsekali rep. In tako je bilo prav!

Mefisto.

kem pa je udarjena tudi cesarjeva simpatija do Angležev, simpatija, katero so skušali oficijozni listi prenesti tudi v druge časopise. Ti časopisi so spočetka res napeli Burom sovražne strune, a javno mnenje se s tem ni strinjalo. Zato pa je krenilo nemško časopisje zopet na objektivnejšo pot.

Vojna v Transvaalu.

Štiri dni so bežali Angleži iz mesta Glencoe ter dospeli srečno, a strašno trudni v Ladysmith. Kako so bežali, kaže dejstvo, da so pustili ranjenega generala Symonsa in druge ranjence v Dundee. Symons je med tem že umrl, in burski general Joubert je sporočil smrt Symonsa generalu Whiteju. Poročila angleških listov, da so pobrali Burom več topov, so bila neresnična, kajti Buri so vzeli seboj vse svoje topove razen enega maximovskega. Ujetih 200 angleskih husarjev in 6 častnikov so Buri poslali v Pretorijo. Častniki so se vozili v prvem razredu ter se morejo v Pretoriji svobodno gibati, ker so se s častno besedo zavezali, da ne uidejo. Združenim angleškim četam pred Ladysmithom, kjer sta sedaj generala White in Yule, se je pridružilo še nekaj pešcev in topničarjev iz Pietermaritzburga. Tu se vname menda že v kratkem huda bitka. Buri stojé sedaj še vedno pri Elands-laagteu in Bestersu, oziroma pri Glencoeu. — Na zahodnjem bojišču bombardirajo Buri že od torka mesto Mafeking. Ženskam in otrokom so dovolili, da zapuste prej mesto. Mnogo hiš je že zgorelo. Angleži so opustili vse druge nameravane ekspedicije. Lord Kitchener, ki se je odpravil na boj proti mahdiju, se vrne zopet v Kairo. Buri dajo torej Angležem dovolj skrbi.

Dopisi.

Z Dolenjskega, 27. okt. (Po bitki.)

Že 30 let sem agitator. Dosti volilnih borb sem pomagal dobojevati, ali bitka 26. t. m. mi bo tudi v posameznostih dolga leta v spominu; bila je najlepša. Bilo je lepo jezensko jutro, ko smo se zbrali na kolodvoru v Novem mestu. Bilo nas je precej. Našli smo tam Metličanov-Črnomalčanov 29. Vozarili so se ti 30—40 kilometrov do Novega mesta. To je velika žrtev, ker v noči so šli tudi nazaj. Peljemo se proti Ljubljani. Na vsaki postaji vstopi naših 30 do 50. Farovski so se že prejšnje popoldne v varstvu duhovnikov odpeljali, ker njim škoduje jutranji zrak. S hribov in iz dolin pripeljali so se naši do postaj dolenjske železnice. Na Grosupljem se snidemo s Kočevci, Ribničani in Velikolaščani. V naših in v kočevskih vagonih je bilo veselo življenje, v ribniškem bolj mrtvo; neka mōra je tlačila v njem zbrane može. Tukaj vstopi tudi nekaj duhovnikov. Vlak naš, dolgi in polni naš vlak, prisopiha v Ljubljano. Izstopimo. Nepopisna veselost se nas polasti, ko vidimo, da nas je toliko in nad 400. In vedeli smo, da pride tudi po južni železnici na stotine naših iz Dolenjske. Zberemo se ter zbrani nastopimo pot po Dunajski cesti proti „Narodnemu domu“. Dolenjci smo bili prvič v takem številu, in po tako važnem opraviču v Ljubljani. Pokažimo se Ljubljani, da nas ne bodo stavlili pod mero! Krasen pogled. Cesta polna in ulica pri Maliču do „Narodnega doma“ natlačeno polna naših mož! Ljubljanski meščani nas spoznajo kot dobre prijatelje, veselo nas pozdravljajo. Pridemo pred „Narodni dom“. Tam najdemo precejšnje število duhovnikov. Tem in drugim damo na znanje, da farovskih barv ne nosimo. Naši se podajo v restavracijo k zajutreku. Informiramo se o številu naših iz drugih krajev in posebno naših iz Notranjske. Ob 10. uri, predno so se volitve pričele, smo že lahko povedali vsem prijateljem in sovražnikom, da zmagamo z dvetretjinsko večino. Naši agitatorji izdajo parolo, da bodo farovski s to večino tepeni. Duhovniki zapuščajo drug za drugim trg pred „Narodnim domom“ in tudi „Narodni dom“. Strah jim je šinil v noge, in ko so par metrov od bojišča oddaljeni bili, hodili so hitro, hitro, pustivši svoje plahe ovce same. Slab agitator, ki volilce že pri prvem strelu zapusti! Človeka se je želja polastila, te ovčice vzeti pod svojo streho. Ali poznali se nismo. Pa nekaj jih je mej nas prišlo s srditimi obrazi. Volitev se vrši z najveselejšimi obrazi na naši strani, žalostnimi, potrtimi na strani farovških. Naši dekani Fettich Frankheim, Tavčar itd. so

Dalje v prilogi.

niso dobile te nepihnjene žabe, kakor je znašala večina liberalne stranke! Gospod dr. Jeglič! Potrkajte si na razjarjeno ki peče prsi, potresite si pepela na svojo glavo in dahnite k našemu velikemu Bogu: pater, peccavi!

Ne slavnja zmaga nad klerikalci — itak smo vedeli, da zmagamo — temveč drugo dejstvo prizvalo je na večer, dne 26. t. m. v „Narodni dom“ stotine naših vrlih mož. In to je: uvideli smo, da hoče poslej tudi slovenski oratar otresti verige, s katerimi ga je uklenilo naše strašno klerikalstvo! Dà, videli smo med borilci za narodno stvar sto in sto inteligentnih mož z dežele. Ne samo mestna inteligenca, kakor so si že mnogokrat predrznili pisati naši dihurčki, je na naši strani, temveč v obili meri tudi kmetstva, katero so nam uprav fanatični duhovniki pridobili s svojimi suženjskimi nazori in sovražnimi agitacijami.

Pali ste, klerikalci, mi pa vstajamo in rasemo iz vas. Kaj ne, da vam gre strah po mozgu?

In med tem, ko je v „Narodnem domu“ vršelo veselo življenje, ko so ti zavodni volilci stiskali svoje žilave krepke roke v prisego zoper domačega sovražnika in izdajice — med tem je imelo zadnjo večerjo v „Katoliškem domu“ 12 „gospodov“ in 16 kmetičev, ki so ob dolgi mizi

tiho in sključeno sedeli z rudečimi lici in nosovi ter izbuhlimi očmi, kakor obupani Jeremija na razvalinah.

Zaostali klerikalci — poštenjaki so v svoji gadji jezi nad svojim sramotnim porazom sklenili baje konkurenco napovedati „Banki Slaviji“ z ustanovitvijo lastnega zavarovalnega društva — menda s potresnim premoženjem. Kdo bo organizoval ta za bodočnost vevlažni zavod, še ni oficijalno razglašeno. Pravijo, da sam knež škof, nekateri pa vedó iz gotovega vira, da je v to izvoljen Breskvar ali celo Stanonik. Ker vem, da bode interesentom provzročila ta organizacija dokaj sitnostij, podajam jim tem potom praktično navodilo.

Glavni zastop te sloveče banke naj bi bil v naši stolici in sicer v škofiji. V to svrhu odstopi gospod škof par svojih parketnih sob, ki se porabi za društvene pisarne. V vsaki župniji naj bi bila jedna agentura in sicer v tesni zvezi s konsumnim društvom. Župniki in Kalani — pardon — kaplani imajo nalogo, kolikor mogoče mnogo udov pridobiti, bodisi da jih nabirajo po vaseh, ali jim pa raz prižnico in v spovednici prepričevalno govorijo na srce, da udom tega društva ni treba plačevati nikakega državnega ali deželnege davka, — k večjemu škofovski „harač“, — in da poštenega kristijana le vpis v to

še precej dolgo vztrajali, ali tako jeznih jih še nikoli nismo videli. Jeden teh bi bil najraje žalostinko Jeremije zapel in drugima je bil jok bliže, ko kaj družega. In teklo jim je, debelejšim, raz obraze. In žalostni so stali farovski kmetje-volilci. Niso nam odkrito v obraz pogledali, na stran so jim silile oči, in vse vedenje je kazalo, kakor bi jih v dno duše bilo sram, da so v družbi farovških. Dosti jih le šlo stran, grozeč s pestmi proti „Katoliškemu domu“, niso oddali glasu. Bilo je teško marsikateremu Gorenjcu, Ribničanu, Notranjcu, ki je zaupal farovžu, ali se ga bal, ko ni mogel roke stisniti prijatelju Notranjcu-Dolenjcu; zobe je stisnil, ko je moral, kakor plašen begunec, iz srede najbližnjih mu rojakov stran iti, kmet se plaho ogibati kmeta. — Ali, ker je farovških le malo bilo, izgubila se je ta jeza, ta žalost mej veseljem vrvenjem družih. Ubogi so bili duhovniki, ki so še ostali. Prav „Spießruthen laufen“ so morali. Le naravnost povejmo: beseda „far“ se je slišala z vsem zaničevalnim naglasom iz ust naših prav vernih kmetov, ki so prav lepo svojo molitev ob 7. uri v vagonu opravili. Hvaležnost našega kmeta kmetijski družbi se je pokazala ta dan, pa ta dan je tudi vskipela vsa jeza nad farovži. Še to nam hočejo vzeti, kaj še imamo kmeti potem izgubiti! Veliko se je bilo že nabralo in je bilo zarezano na kmetijski rovaš, ta dan je prišla srditost na dan. Naš človek se je v Ljubljani ogledal okolo, se je štel, in kakor je bil vesel, pokazal vam je farovškim tudi pest. Sredi njih pa stalo je pogumno do 200 ljudskih učiteljev. Prišli smo veseli in z velikim veseljem pozdravljeni domu. Brzjavi so povedali že prej številke in doma ostali veselili so se, praznovali so v družbah naš lepi dan. In danes jim moramo povedati, kako je bilo, in veselje se žari na obrazih naših rojakov. Ljudska duša se danes veseli, in ti slovenski duhovnik, se tega veselja ne udeležuješ, ježno, temno gledaš ven v jesensko lepo našo naravo. In nebo se nad veseljem ljudke duše še ni razjezilo, ni padalo žveplo na te srčno vesele ljudi.

Posnejmo glavne naše utise:

1. Naši klerikalci so z neumnostjo, naravnost sramotno za Slovence povzročili boj za kmetijsko družbo, vzemši ta boj kot poskus njihove moči. Zahvalimo se mi liberalci Bogu, da nam je dal tako neumne sovražnike, ker — 2. šteli so se kmeti. Veliki in manjši posestnik sešla sta se in spoznala, da sta močna, velika nasproti onim, ki jih hočejo kot uradniki ljudstva imeti pod komando. Možje so si dejali: zakaj pa pri občini, pri deželnem, državnem zboru ne tako? — Mi jih imamo v svojih rokah, te naše duhovnike, ne oni nas, — če le hočemo! In še ziniti se ne upajo, če se ta ljudska volja tako močito pokaže. 3. Velika nejevolja, orkan kmetijske nevolje, je zabučal v „Narodnem domu“ 26. t. m. proti našim klerikalcem. Mi ustajamo, rekel je naš oni kmet, ki ga je mej boljše šteti. 4. Vrgel je strah pred farovškimi stran. Težak korak je bil to, — storil ga je, na prostem je; ne boji se vas farovških več, dasi pravite, da s hudičem razpolagate; hudič je od včeraj naprej votel, okolo in okolo in znotraj ga nič ni. 5. Te može pretresel je strah pred požrešnostjo naših farovških. Tudi to družbo! — Za našo kožo nam gre, kaj še preostane? Ali bomo morali še iz naših postelj? — Bom šel v Ljubljano, žena molči! 6. Spoznali so se Kranjske sinovi, v roke so si segli in morebiti vsi prisegli v gorkem srcu: držimo vkup in bodimo možje, ne šljeve; farovski so prav ponižni, če j m resnobno v obraz pogledamo in naša hrbtišča zravnamo. — Bog Vas živi, ljubi rojaki vseh kranjskih kmetij, ki ste pomagali s tako silo vreči na tla te farovške ljudi! Najvažnejša volitev je bila ta, za Vašo družbo je šlo in Vi ste Vašo sodbo očitno, brez straha o farovških naših ljudeh izrekli. Bog zna, kdaj bo „Narodni dom“ v Ljubljani še toliko pomembno zborovanje v svojih prostorih videl! Naj se še shajajo naši meščani, tega velikanskega pomena za majhni naš narod nobeno drugo zborovanje ni in ne bo tako hitro imelo, kakor ta Vaš sestanek. Varujte toplo svoje utise tega dne, ljubkujte jih z vso gorkoto svojega srca in zapomnite si nauk tega velikega dneva: močni, nepremagljivi ste, če le hočete! Pred vsem pa povejte tudi svojim ženicam, kaj je duhovnik kot posredovatelj mej člove-

kom in božanstvom in kaj je tam, kjer grabi njegova roka po Vaši slobodi, po močnatosti, po Vaši šoli, po Vašem družbinskem in gospodarskem življenju!

Dr. Slanc.

Iz Radeč pri Zidanem mostu. 24. oktobra. Ker je pravični „Slov. List“ zagovarjal Rižnarjev značaj in njegove zasluge opomnim le, da je laž, da bi bil na Rižnarjev vpliv most grajen. Kar si je še Rižnar izmislil, je vse spodletelo oziroma prav slabo uspelo. O mostu se je posvetovalo že več desetletij pred Rižnarjevim prihodom v Radeče in le slučaj je bil, da je Rižnar takrat zelo kratek čas županoval, ko se je most gradil; v odboru za most so bili pa vsi drugi gospodje. Tudi se dobro spominjamo časa, ko je Rižnar načeloval tukajšnjemu, takrat zaspanemu bralnemu društvu. Vsak gospodar, ki je vsprejel to društvo pod svojo streho, je kmalu spoznal pičlo inteligenco in požrtvovalnost Rižnarjevo ter je načelnika odpravil izpod svoje strehe in prostor odpovedal, tako se je Rižnarčku marsikaj neprijetnega pripetilo. Časniki itd. vse je bilo na dolgu, večina jih je izostala, za druge pa so prihajale dan na dan nakaznice — tirjatve. Pod Rižnarjem je bralno društvo popolnoma zaspalo in le mlade požrtvovalne moči so to društvo obnovile in dolgove rešile, ter na današnji ugled in dobro stanje spravile. Kar se tiče tukajšnje posojilnice, je bila v „Slov. Narodu“ in tudi še prej stvar dovolj pojasnjena, če bi ne bila resnica, bi bila posojilnica ali Rižnar gotovo tožila. — Sploh je pa vsak dopis iz Radeč vselej pravičen. V sobah klerikalnega „Narodnega doma“ v Radečah je večina nemških napisov, torej za Slovence kakor — mišje-lovka. Tudi to je najbrže Rižnarju na ljubo, ki vedno pripoveduje kako historijo „o nemški Švici“ o „Bavarskem“ in sploh o nemških krajih, kateri se nekaterim izobraženim tako dopadejo, da mu hočejo včasih pomoči do izpolnitve negove častihlepnosti, a žalibog vselej bolj padejo. Ime Jakob Rižnar iz Radeč prav za prav ni vredno, da bi bilo tiskano v „Slov. Narodu“, a naj bo, ker tako po konci hodi, odkar je bil pohvaljen. Kar je v Radečah klerikalnega, je vse površno in nikomur priporočljivo, naj si bo že to ali ono. Dne 15. oktobra t. l. so zavedni Radeški tržani tudi pokazali, kaj je Rižnar in njegova „študirana“ redka klika. Pri volitvi v gospodarski odsek trga Radeče so bili izvoljeni odbornikom gospodje: Franc Juvančič, Viljem Brun Schmid in Josip Vogel; klerikalci so popolnoma propadli in so jo popihali pred sklepom. Živel v rli radeški tržani razen „kunštne“ posojilniške trojice. — Na kontrolnem shodu v Radečah dne 22. t. m. oglasil se je v naglici rezervist Anton Andoljšek, posestnik, trgovec in gostilničar v Boštanju s „tukaj“; stotnik ga je kaznoval za to malenkost z 48. urami zapora. Čudno, da se sme pri vojaki mešano poveljevati in je še zapovedano, da se mora važne reči v močtvu razumljivem jeziku povedati ali ukazati, kakor n. pr.: „Marchiren-Direction-veliko drevo na griču“ — „Sturm — Einbruchstelle na cesti“ — itd. itd. in to se godi pri najvažnejših vajah torej tudi v vojskinem času. Slovenci smo pač povsod vprežna živina, ako se zaupije nadno „dje“ gre, ako se zaupije „boho“, pa stoji. Čudne razmere!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. oktobra.

— **Politične srake.** „Slovenec“ je v četrtek priobčil brzjavo: „Za razširjenje nižje gimnazije ljubljanske v višjo, je v državnem proračunu za l. 1900. postavljena določena svota. Tako je obvestil naučni minister Hartl poslanca dr. Kreka in Vencajza, ki sta se posebno zanimala za to vprašanje.“ Ali znajo! Ta brzjavo ima namen razširiti mnenje, da sta Krek in Vencajz izposlovala razširjenje nižje gimnazije ljubljanske. Direktno to seveda ni povedano, nasprotno, brzjavo je jako previdno stilizirana, ali tendenca je vendar jasna, „Slovenec“ je s tem svojima poslancema storil jako slabo uslugo, zakaj vsakdo ve, da je bila ta stvar dognana že prej, nego sta se dr. Krek in Vencajz zanjo „zanimala“. Že v zadnjem zasedanju deželnega zbora se je baron Hein o njej izrazil tako, da o ugodni rešitvi posebnost po sklepih deželnega zbora in obč. sveta ni bilo več nobenih dvomov, kako se

reši. Naj bi nam „Slovenec“ raje poročal o tem, kar sta dr. Krek in Vencajz sama izposlovala. To bi bilo veliko bolje, kakor da ju kiti s tujim perjem.

— **Klavrna tolažba.** Grozna katastrofa, ki je zadela klerikalno stranko na občnem zboru kmetijske družbe in še osebnost dr. Šusteršiča kot aranžerja cele akcije, je naše nasprotnike tako potrla, da so kar ob vso pamet prišli. Imeli so v četrtek v „Katol. domu“ shodek, na katerem so kovali velikanske projekte in vezali take otrobe, da je več ljudi radi prisilnega zadrževanja smehu obolelo. Nečemo se spuščati v kritiko skovanih načrtov, saj si lahko po razmerah konsumnih društev vsak sam predstavlja, kaj bo s klerikalno osrednjo zadruho in z novo banko „Slovenijo“. Pribiti pa moramo nekaj tistih izjav, ki so se slišale na tem shodu. Tako se je reklo, da smo z ogromnimi žrtvami raznih tajnih fondov spravili naše pristaše na občni zbor. O, ko bi jih le imeli, teh tajnih fondov! Prav žal nam je, da jih nimamo, saj bi bilo sicer čez noč konec vse klerikalne glorijske. Nasprotno pa vemo, da imajo klerikalci prav izdatne tajne fonde. Prvi je katoliški sklad, naložen v ljudski posojilnici. Tega je že nad 50.000 gld. Drugi tajni fond pa so tisti tisočaki, kateri so bili o popotresu nabrani po cerkah za oškodovane ljubljanske prebivalce, kateri pa so izginili brez sledu, in od katerih ljubljansko prebivalstvo niti krajcarja ni videlo. S takimi fondi je lahko delati. V „Katoliškem domu“ se je tudi reklo, da je poraz klerikalne stranke le pozdravljati. Klerikalci so torej veseli, da so bili tepeni! Kaj tacega pa še ne! In ta ošabnost, s katero se je govorilo o kmetijski družbi. Reklo se je, da tisto be- račijo, katero ima kmetijska družba, spravijo klerikalci v 24 urah skupaj. Čemu ste pa potem tak boj provzročili, boj, ki vas je sam veljal 10.000 gld.? Najboljša je pa bila trditev: „Tritisoč udov jo ostalo doma — ti so vsi klerikalci“. Pa naj kdo reče, da se klerikalcem ni zmešalo? Prav kolosalne budalosti, ki so še slišale v „Katoliškem domu“, svedočijo, kako se čutijo klerikalci zadeti v srce, zakaj te budalosti so dokaz, da svojega poraza niti s tistim moškim ponosom ne morete prenašati, ki ga daje zavest, da je šel boj za pravično in dobro stvar.

— **Izredna požrtvovalnost.** K občnemu zboru kmetijske družbe pripeljalo se je tudi veliko število Belokranjcev. Leti odpeljali so se iz Metlike oziroma Črnomlja na desetih vozech v sredo ob 8. uri zvečer, se vozili vso noč do Novega mesta, ondod zajutrkovali in se ob 5 $\frac{1}{4}$ uri zjutraj z dolenskim vlakom v Ljubljano odpeljali. Vrnili so se v četrtek zvečer, dospeli ob 10 uri v Novomesto in se od tod na vozech zopet vso noč na svoja domovanja vozili. Žrtvovali so toraj jeden dan in dve noči za našo dobro stvar. Slava jim! Pripovedovali so nam, da so si gostilno v Kandiji prebrali. Nastanili so se pri g. Vindišarju, dočim so prej vedno „pri Štamburju“ ostajali. Le-ta — strasten klerikalec — jih je pa idoč k shodu trgovcev in obrtnikov dne 6. aprila t. l. „nahrnil“: „Kaj imajo pri tem shodu iskati?“ in od tistega časa dobil je jedino pravi odgovor: izostali so!

— **Namen posvečuje sredstvo.** Prijatelj našega lista nam poroča iz Velikih Lašč: Kako se je delovalo za izvolitev klerikalcev pri kmetijski družbi celo v spovednicah, kaže drastično nastopni slučaj. Neki tukajšnji občesposťovan posestnik, — ime se na zahtevanje objavi — ki je tudi ud kmetijske družbe in je bil dosedaj pristaš klerikalne stranke, šel je na dan volitve dne 26. t. m. zjutraj v frančiškansko cerkev v Ljubljani k spovedi ter tam opravil glavno spoved. Ker je bila ura že okolo polu osmih zjutraj, ko je dotičnik spoved opravil, prosil je spovednika, če bi zamogel takoj sv. obhajilo sprejeti ali ako hoče to opraviti drugi dan, ker se mu mudi po opravilih. Na to ga vpraša spovednik, gre li morebiti kot ud kmetijske družbe v Narodni dom k volitvi. Ko mu mož to potrdi, vpraša ga dalje spovednik, za katero stranko bode glasoval, in ko mu je le ta odgovoril, da je bolj nagnjen katoliški — klerikalni — stranki, mu je rekel: Na vsak način morate voliti za katoliško stranko, ker če za en glas propademo, bi bila stvar popolno zgubljena. Idite tedaj takoj na volišče, da ne zamudite! K sv. obhajilu Vam sploh

ni treba hoditi, saj ste spoved opravili in je volitev važnejša kot pa sv. obhajilo. Mož je odšel od spovednice, ne da bi bil opravil sv. obhajilo ter se podal v Narodni dom k volitvi, kjer je pa volil narodne kandidate in to radi tega, kakor je sam več znancom zatrjeval, ker je sam sprevidel, da je vse pri duhovščini le navidežno, da je isti več politika nego dušni blagor svojih vernih, ker se tako rekoč norčuje iz sv. obredov. Ko je nehal pripovedovati, pristavil je še: „Zdaj saj vem, kaj so f....“.

— **Po občnem zboru kmetijske družbe.** Sporočilo se nam je še vse polno zanimivih prizorov z občnega zbora. Občinstvo je posebno zapazilo, da prouzročitelja vsega boja, dr. Šusteršiča skoro do zadnjega trenutka ni bilo na volišče. Prišel je pri stranskih vratih, oddal svoj glas in hitro odšel. Sele ko je odhajal, so ga spoznali nekateri člani in zaklicali za njim „Abzug, fremdes Gebiet“. — Pri odhodu dolenskih volilcev so se na kolodvoru primerile hrupne demonstracije. Naši so bili že v vagonih, ko se je čul glas „svedoci gredo“. Vse je vrelo iz vagonov gledat in s sarkastičnimi klici pozdravljat dobre-polske svedoce, katerih je bilo vseh skupaj komaj za jeden vagon. Mej raznimi klici sta bila posebno dva, ki sta kazala mnenje dolenskih kmetov. Slišala sta se klica „pereat dr. Šusteršič“ in pa „pereat škof“. — V gostilni pri slonu je sedel postaren duhovnik z dežele s štirimi kmeti. Ni mu šla v slast ni jed, ne pijača. Globoko je vzdihnil in rekel: „Zlodej jih vzemi, ki so nas zvalili v Ljubljano; vso noč sem ležal na mizi v „Katoliškem domu“, da sem danes ves razbit“. — Pri Maliču so sedeli trije duhovniki, dva sta se živahno menila o izidu volitve in o liberalcih. Najstarejši je dolgo molče poslušal, nazadnje pa ježno udaril ob mizo in vzkliznil: „Sami smo krivi! Čemu smo nesli preprič v kmetijsko družbo, ki je kmetu najljubša naprava v celi deželi, ker mu kaj daje, druge pa mu samo denar iz žepa jemljejo. In sami smo krivi, če nas liberalci sovražijo, ker smo nestrpni, domišljavi in vladoljubni. Če liberalci z Zupanom, z Malenškom, z Vrhovnikom in z drugimi lahko izhajajo, bi tudi z nami, če bi mi bili drugačni“. Po teh besedah je vstal, plačal in šel.

— **V parlamentarnih krogih** se govori, da pride bivši trgovinski minister baron Dipauli kot namestnik v Trst, sedanji tržaški namestnik grof Goëss pa da pride v Gradec. „Ostd. Rundschau“ javlja, da pride Dipauli v Inomost in grof Merveldt v Gradec, a to ni prav verjetno.

— **Višjesodni predsednik v Trstu** postane namesto pravosodnega ministra Kindingerja sekcijski šef v pravosodnem ministrstvu dr. Ferd. Schrott. Tako vsaj poročajo dunajski listi.

— **Narodna zmaga.** Včeraj so zmagali na Brezovici narodnjaki s svojim županskim kandidatom. Izvoljen je bil zopet vrli g. Kušar, dočim je klerikalec Remškar vzlic svojemu sinu, kaplančku Tinčku pogorel. Slava Brezovici!

— **Slovensko gledališče.** Jutri, v nedeljo, dne 29. t. m. igra se drugokrat v tej sezoni Langmannova izborna drama iz delavskega življenja „Jernej Turazer“, ki je pri prvi letošnji uprizoritvi tako častno uspela. Vsi oni, kateri imajo resno misel in voljo uvaževati uprizarjanje najboljših, svetovno priznanih dram na slovenskem odru, in kateri hočejo z obiskovanjem dramskih predstav podpirati ter pomagati, da se vrednost naših dramskih predstav kakor misel za igre globokega duha pri Slovencih z dosledno gojitvijo in vedno boljšo uprizoritvijo povzdigne, naj z obiskom te predstave skazejo, da je v Ljubljani nekaj ljudi, katerim je v resnosti življenja tak globok duševen užitek potreba. Trpeče delavstvo najde v tej igri pristno sliko svojega stanja. — V torek, dne 31. t. m. poje se drugokrat v tej sezoni Smetanova opera „Prodana nevesta“. — V sredo, dne 1. novembra (Vseh svetnikov dan) uprizori se žaloigra „Mlinar in njegova hči“. — V soboto, dne 4. novembra pa Ibsonovi „Strahovi“.

— **Kriza v kranjski stavbni družbi.** Piše se nam: Komaj je imenovana družba prebila početkom leta vsled slabega tehničnega vodstva nastalo krizo, že jej grozi druga. Stvar je ta: Na mesto odslovljenega

ravnatelj g. Göbla, ki je družbo gmotno popolno zavozil, dobila je ista po posredovanju nekaterih strokovnjakov novega tehničnega vodjo, stavbenega mojstra g. Smielovskega. — S tem je bila tedanja kriza poravnana — akoravno ne še gmotno stanje te družbe — in bilo je vse upanje, da si družba s časom vendarle opomore. V dobi službovanja g. Smielovskega pa se je pokazalo, da družba sloni bolj na knjigovodji kakor na stavbeniku. Zadnjega se je pričelo prezirati, mu jemati tehnični posel iz rok ter istega izročati nevesči pisarniški moči. Ni dvoma tedaj, da se je stavbenik temu preziranju uprl, a družbin upravni svet, mesto urediti to stavbno družbo, je odslovil moža, ki je bil več in na svojem mestu, z oktobrom tega leta. Plačalo se mu je za celo letno dobo še 2000 gld. Od tega časa stavbna družba kranjska še nima tehničnega vodjo — a izvršuje stavbe vsejedno, čeravno ne postavno. Da tako postopanje upravnega sveta ne škoduje le družbi sami, marveč tudi delničarjem, je očitno in čuditi se ne bode, ako ta družba, katera je do sedaj plačevala 5% dividend, isto drugo leto na podlagi letošnje leto spremenjenih pravil ustavi, ne le za jedno — za dolgo vrsto let. Družabniki in delničarji se tedaj pozovejo tem potom, da v smislu pravil stopijo pred upravni sod in zahtevajo račun, ako je istim na njihovem premoženju še kaj ležeče.

— **Sokolov rodbinski večer.** Naprošeni smo člene Sokola in njih rodbine opozoriti še enkrat na današnji zabavni večer v telovadni dvorani v „Narodnem domu“. Začetek ob 8. uri. Vstop prost za člene in njih rodbine.

— **Iz tabora celjskih Germanov.** Tisti odpadnik Pollanetz, ki je bil nekoliko ranjen, ko je moral g. Gostinčar z revolverjem braniti svoje življenje, je prevzel Pelletovo trgovino v Celju. Denar za to mu je dala „Südmark“. — Sodni sluga Horvat, ki se je pri napadih na Čehe in Slovence tako odlikoval, da so ga morali odpustiti iz službe, je našel zavetje pri — okrajni sodnji. Isti ravnatelj, ki ga je pri jednih vratih odslovil, ga je sprejel pri drugih. Trgovski firmi Joh. Radakovits v Celju diše prav dobro slovenski groši. Ta firma zna tudi dobro slovenski, kadar je kaj zaslužiti. Sedaj razpošilja samoslovenske dopisnice, v katerih naznanja slovenskim trgovcem, da jih obišče njen potovalec Štefan Friskits.

— **Ravnopravnost na Goriškem.** Te dni se je vršila v Gorici porotna obravnava. Obtožena sta bila dva Slovence, priče so bile slovenske, a vzlic temu so bili zapisniki preiskovalnega sodnika pisani v italijanskem jeziku, je bila obtožnica spisana v italijanskem jeziku, in se je obravnava vršila s pomočjo tolmača, torej na tisti način, kakor se vrše obravnave s Culukafri in Hotentoti.

— **Štrajk laških učiteljskih in Kopru,** o katerem smo obširneje poročali, je končan. Štrajkujoči laški učiteljski so se dali pregovoriti in so se vrnili v šolo, toda šele potem, ko je deželni poslanec dr. Benutti kot zastopnik deželnega šolskega sveta posredoval. Ta štrajk laških učiteljskihnikov osvetljuje drastično primorske razmere ter priča, da so tam mogoče celo take stvari, katerih bi ne prenašala nobena kulturna država.

— **Zabavni večer „Planinskega društva“,** ki se je vršil sinoči v „Narodnem domu“, je bil prav dobro obiskan. Predaval je gosp. župan Hribar o Rusiji. Kvartet „Ilirija“ pa je zapel več pesni.

— **„Slovensko umetniško društvo“** ima prihodnji zabavni večer s predavanjem v ponedeljek v Aurovi restavraciji „Pri kapitanu“. Društveniki in prijatelji društva naj se tega zabavnega večera, ki se začne ob 8. uri, mnogobrojno udeležijo.

— **Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo.** Za umrle člene tega društva se bode darovala sv. maša zadušnica dne 1. novembra t. l. zjutraj ob 8. uri v cerkvi sv. Nikolaja. Sv. mašo daroval bode društveni duhovnik preč. gospod profesor I. Gnezda. Členi društva se vabijo, da se pološtevno udeležijo.

— **Slovensko trgovsko pevsko društvo** priredi prihodnjo nedeljo, dne 5. novembra t. l. prvo veliko veselico v Sokolski dvorani „Narodnega doma“ s sodelovanjem vojaške godbe. Iz prijaznosti sode-

luje operni pevec gospod Josip Noll. Vzpored: 1. Parma: „Rokovnjači“, potnica. 2. A. Nedved: „Domovina“, moški zbor. 3. Titl: „Wie man Häuser baut“, ouvertura. 4. Parma: „Gorenjski valček“. 5. D. Jenko: „Što čutiš“, moški zbor. 6. dr. Ipavec: „Domovina“, pesem. 7. Christoph: „Tivoli“, polka franc. 8. „Dunajski valček“, potpourri. 9. K. Benal: „Svoji k svojim“, moški zbor. 10. Oelschlege: Ouvertura k operi „Prinz und Maurer“. 11. Strauss: Juristenball - Tänze, valček. 12. Fleischmann: „Luna sije“, moški zbor z bariton - solo, solo poje operni pevec g. Jos. Noll. 13. Donizetti: Šestospiev in konec iz opere „Lucia di Lammermoor“. 14. Kaulich: „Miramare“, polka mazur. 15. Narodne pesmi, a) „Meglica“, b) „Prišla bo pomlad“, moška zbor. 16. Dvospev in konec iz opere „Zrinjski“. 17. Kuhar: „Rrrraus“, galop. Pričetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 kr. Pripravljalni odbor in ljubljanski gg. trgovci so mnogo že ukrenili za ta najlepši veseli jesenski večer.

— **Slovenskega trgovskega pevskega društva odbor** prosi vse svoje gg. pevce, da vsaj pri zadnjih treh pevskih vaj pred veselico nobeden ne izostane.

— **Kolesarsko društvo „Ilirija“** naznanja svojim členom, da se bode vršil v ponedeljek ob polu deveti uri zvečer v restavracijskih prostorih g. Iv. Tostija („Virant“) Sv. Jakoba trg društveni izvanredni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1.) Pozdrav po podpredsedniku; 2.) Poročilo tajnika; 3.) Poročilo blagajnika; 4.) Volitev predsednika in tajnika; 5.) Razgovor o zabavnih večerih tekom zimske sezone; 6.) Razgovor o ustanovitvi lastne godbe; 7.) Raznosterosti. Ker je ta izvanredni občni zbor jako velike važnosti za procvit in razvoj društva, pričakovati je od strani členov polnoštevilne udeležbe.

— **Štiridesetletnico službovanja** kot uradni sluga pri deželni vladi praznoval bo dne 1. novembra g. Ivan Jerič.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je danes vročil g. Ivan Jebačin zopet 100 gld. To je že šesti stotak, katerega je položil povodom kupčije z družbino kavo na domovinski altar. Pri tej ljubi nam priliki prav toplo priporočamo, naj bi sleherni slovenska gospodinja rabila le to izborno domače blago, ker tem načinom ne koristi le sebi, ampak tudi podpira prevažno in nam Slovincem neobhodno potrebno družbo sv. Cirila in Metoda.

— **Zglaševanje črnovojnikov in stavljencev.** One črnovojnike, kateri se za tekoče leto še niso zglasili, opozarjamo, da se zglasitev prejme le še v ponedeljek in torek. Kdor zamudi rok zglasitve, tega zadane zakonita kazen z globo in zaporom. Zglaševanje stavljencev (rojstno leto 1877, 1878. in 1879) se prične v četrtek dne 2. novembra in traja do konca novembra t. l.

— **Pošta v Opatiji.** V Opatiji so bile dne 29. junija t. l. oddane tri razglednice na pošto. Namenjene so bile v Postojno in dosepele so res tja dne 27. oktobra. Razglednice so torej potrebovale štiri mesece predno so prišle iz Opatije v Postojno. Očitno je, da so se nalašč zadrževale. Tudi najvestnejšemu uradniku se primeri, da pošlje kako pošiljatev v napačen kraj, ali te razglednice se niso nikamor poslane, nego so ležale v Opatiji na pošti, kar je posneti po pečatih. Opozarjamo na to poštno ravnateljstvo.

— **Umrli.** V Št. Jurju ob južni železnici je dne 25. t. m. umrl g. Ivan Šuklje, poštar in hišni posestnik, oče znanega narodnega zdravstva v Celju gosp. dr. Hinko Šukljeta. — V Št. Petru na Medvedovem selu je umrl nekdanji učitelj gospod Anton Kristan v starosti 71 let.

— **„Narodni dom“ v Mariboru.** Mariborska posojilnica je dobila od namestništva gostilniško koncesijo za „Narodni dom“.

— **Blaž Ravnik, morilec Boštjana Žvana** — se še neki ni udal in vedno trdovratno trdi, da je nedolžen. Z Gorenjskega se nam poroča o Ravniku, da je že edenkrat zaradi poboja 5 mesecev in edenkrat zaradi tatvine 14 dni bil zaprt. Tudi ga dolžijo sedaj vseh tatvin, ki so se v zadnjih treh letih izvršile v blejskem okraju.

— **Feliks Slabina, napadovalec dam** v Rožniškem gozdu, je neki dne 22. t. m., predno se je naznanil sodišču, izvršil še jeden napad v Tivolskem gozdu. Napaden je bil neki okoli 60 let star gospod iz Ljubljane. Slabina je grozil, da ga ustrelji, če

mu ne da denarja. V tem je prišel neki drugi gospod, ki je napadovaleca prepodil in zasledoval, pa ga ni mogel dohiteti. Napadeni gospod naj bi se oglasil pri oblastvu. Gospod, ki je Slabino prepodil in zasledoval, je istega že neki videl in spoznal.

— **Aretovanje.** Mestna policija je aretovala včeraj neko Jero Jakopin, ki je beračila po Trnovem. Pri beračevanju je pripovedovala, da je iz Malih Lipljen, in da je v veliki revščini, ker jej je vse pogorelo. Ljudje so se je usmili in jej dali obleke in denarja. Jera Jakopin se je lagala in je pri policiji priznala, da se piše Jera Zaler, in da je posestnica na Reki in da ni pogorela.

— **Kavkega električno gledališče** prične jutri s svojimi predstavami. Prva predstava bode jutri nedeljo zvečer ob 8. uri v steklenem salonu kazinske restavracije. Druga v ponedeljek zvečer. Več je razvidno iz inserata.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 15. do 21. oktobra kaže, da je bilo novorojencev 15 (= 22,27%), umrlih 18 (= 26,73%), mejnjimi so umrli: za vratico 2, za jetiko 7, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 8. Mejnjimi je bilo tujcev 5 (= 27,7%), iz zavodov 7 (= 38,3%). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škrlatenco 1, za tifuzom 1, za vratico 5, za erisipelas 1, za trachomom 1 oseba.

* **Nadporočnik — frančiškan.** Z Dunaja poročajo, da se je odpovedal grofovsko-knežjemu rodu grof Mauricij Bossi-Fedrigotti, c. in kr. komornik in nadporočnik 5. ulanskega polka in šel med frančiškane.

* **Nemška kultura** se je pokazala te dni v Berlinu. V takozvani „Siegesallee“ je več novih mramornatih kipov znamenitih mož. Te dni pa so neznani kulturonošci odbili vsem tistim kipom nosove, prste in razne embleme. Kipe bodo morali kiparji popraviti in jim prilepiti odbite dele nazaj.

* **Modern Herkul.** V Ameriki se sedaj producira mlad orjak, ki more na svojem hrbtu nesti ploščo s 16 osebami. Ta atlet se zove Edurin Fulton Morrisson in je tudi precej izobražen. Z eno roko drži nad glavo utež 152 kg, z drugo pa utež 330 kilogramov.

* **Dekle ubijalka.** V Sarajevu vzbuja veliko zanimanje slučaj, ki se je razpravljal pred par dnevi pred ondotnim sodiščem. 18letna Milka Ninković je ubila kmeta Ivana Stica iz Džimirja, okraj Rogatica, ter se izročila sama sodišču. Preiskava je do gnala, da je bil umorjenec oženjen in velik razuzdanec, ki je napadal ženske ter jih prisilil, da so se mu udajale. Tudi Milko Ninković je prisilil, da je zapustila starše in se — dasi nerada — pečala z njim. Končno pa ga je ubila samo zato, da se reši njegovega silnega vpliva. Sodišče je dekleta povsem oprostilo.

* **Živ človek zgorel.** V strojnem prostoru tiskarne lista „Aradi Közlöny“ v Aradu je čistil strojnik Aleksander Massa z bencinom časopisovo „obliko“. Bencin pa je eksploziral in nastal je požar. Eksplozija je vrgla Masso ob steno. Njegova obleka se je vnela, a na prosto iz goreče strojnice ni mogel. Z vso močjo bi bil Massa rad izruval iz okenj železno omrežje, toda trudil se je brez uspeha. Zgorel je pri živem telesu. V strojnem prostoru je bilo tudi nekaj deklet, katerim so se obleke tudi vnele. Grozno kričje so bežale deklice na prosto. V prvem nadstropju, kjer so uredniške pisarne, je premaknilo vse mize, pobilo vsa okna in plin je ugasnil. Šele po hudem trudu se je posrečilo pogasiti ogenj.

Književnost.

— **„Učiteljski Tovariši.“** Št. 30. ima nastopno vsebino: Dnevi boja. — Pro domo. — Svobodna šola — svobodni učitelji. — Pravila „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani.“ — Naši dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listek upravnikov.

— **Adresna knjiga.** V zalogi knjigo-tržca g. Otona Fischerja je ravnokar izšla nova, pomnožena in razširjena izdaja ljubljanske adresne knjige. Poleg popisa ljubljanskih znamenitosti in najvažnejših določeb o domovinstvu, poselskem redu, zglaševalnih tarifih, cestno policijskega reda itd. obsega knjiga zapisek vseh ulic, cest in trgov, imenik hišnih posestnikov, imenik

javnih uradov, protokoliranih firm, trgovcev in obrtnikov in sploh vseh stanovalcev. Knjiga ne obseza samo ljubljanskih adres, nego tudi vse adrese iz Spodnje Šiške, iz Zgornje Šiške in iz Vodmata; vse hišne številke so navedene po novi numeraciji. Knjiga, ki je za trgovce, pisarne itd. velike važnosti, je prav lično opravljena, in spretno urejena ter za 12 pol obširnejša kakor prva izdaja. Cena 2 gld. 50 kr

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 28. oktobra. V današnji seji poslanske zbornice so Schönererjevi pristaši radi volitve delegacije razgrajali celo uro. Začetkom seje sta Schönerer in Wolf protestirala, da se je volitev delegacije postavila na dnevni red. Schönerer je potem zahteval, naj se vrnejo poslancem zaklopki pultov, češ, da jih nujno potrebujejo, kar je pa predsednik odklonil. Ko se je začela volitev, začelo se je tudi vpitje Schönererjancev. Iro: Najvišji telegram na pana Jaworskega je pomagal. Wolf: 40 milijonov pojde za oficirske plače, za nove kanone in puške. Iro: Nekaj milijonov dobé gališka hranilnica, Szczepanowski in minister-krajan Jędrzejowicz. Wolf: Dober tek. Schneider (Wolff): K Vam pojdemo, v Schönererjev bordel. Wolf: Krasen pogled na te junake. Iro: Bodite spet dobri, veličanstvo! Wolf: Vi, gospod Nitsche, boste to drago plačevali. Jamčim Vam, da ne boste dolgo tukaj sedeli. Nitsche: Osebná žaljenja si prepovem. Wolf: Sram Vas bodi. Ko je bil Wolf poklican, da se glasuje, je vzkliknil: Hudič Vas vzemi vse skupaj! Delegacija se voli na ukaz njegovega veličanstva pana Jaworskega. Iro: Dvorna družhal ste! Wolf: Vsaka glasovnica velja 200.000 gld. To vpitje je trajalo skoro do konca volitve. Za Kranjsko je bil izvoljen dr. Ferjančič. Potem je Körber odgovoril na interpelacijo radi izgredov na Moravskem. O tem odgovoru bo v ponedeljek debata. Koncem seje je Schönerer predlagal, naj se zbornica razpusti, a njegov predlog so podpirali samo trije poslanci. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Dunaj 28. oktobra. „N. fr. Pr.“ se je danes debelo zlagala. Trdila je, da se vrši volitev delegacije danes vsled tega, ker je to zahtevala nemška katoliška stranka. To je povsem neresnično. Načelnik desnice Jaworski je dobil včeraj direktno iz kabinetne pisarne telegram, v katerem je bilo rečeno, da je najsrčnejša želja cesarjeva, naj se volitev delegacije danes vrši in v katerem je bil Jaworski naprošen, da v tem smislu upliva na desnico. Jaworski je sklical izvrševalni odbor in ta je po dobljenih pojasnilih soglasno sklenil, da naj se vrši volitev delegacije danes.

Praga 28. oktobra. V Hořicah se posojilniški tajnik Fr. Maiksner pri kontrolnem shodu ni hotel oglasiti s „hier“, pač pa je navzočnike ogovoril po češki, naj se po njegovem vzgledu ravna. Dobil je tri dni zapora. Vsled tega se je v hotelu častniku koj odpovedala soba in v celem mestu ni mogel dobiti druge. V Karlinu se mnogo rezervistov sploh ni oglasilo. Morali so čakati do konca shoda. Po shodu so hodili po mestu z listki na klobukih, na katerih je bilo napisano „zde“.

Budimpešta 28. oktobra. Szell odgovori v ponedeljek na interpelacijo glede madjarskega zglaševanja pri kontrolnih shodih. Naznanil bo, da so se resevisti, ki so se madjarski zglaševali, le vsled napačnega tolmačenja dotičnih predpisov kaznovali, da pa se to več ne zgodi.

London 28. oktobra. Pod utisom Simson-Bowlesove izjave, da izvzemši Avstrijo, sovražijo vse države Angleško, tudi Italija, se je razšel parlament. Prestolni ogovor, s katerim se je zaključilo zasedanje, je brez pomena.

London 28. oktobra. Poroča se, da je angleška posadka v Kimberleyu mesto oblegujoče Bure naskočila in pobila. Boj je trajal tri ure. Buri so izgubili veliko moštva in padel je tudi komandant Botha.

Bratje Sokoli!

Danes, soboto 28. t. m.

SV telovadni dvorani

„Narodnega doma“

družbinski večer

z vojaško godbo in prijaznim sodelovanjem br. dr. „Slavca“ in gg. Inemanna in House.

Začetek ob 8. zvečer.

Vstop prost za člene in njih rodbine.

Nazdar! ODBOR.

Darila.

Za učiteljski konvikt v Ljubljani: G. Peter Mayr v Kranju 20 K, namesto venca ranjki materi c. kr. okr. šol. nadzornika g. Andreja Žumra. — Mayrjevi gostje 12 K namesto venca na krsto bl. pok. matere šol. nadzornika g. A. Žumra. — G. Karol Florijan v Kranju 10 K namesto venca umrli materi c. kr. okr. šol. nadz. g. A. Žumra. — Skupaj 42 K, katere smo izročili g. blagajniku A. Dimniku, ki s tem hvaležno potrjuje sprejem.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže ž njim, kadar koga trga, kakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego 2 steklenici se direktno ne pošiljati. 6 (59-14)

Povodom mnogih težkih želodčnih bolezij nastopajo mnogokrat navidezno neznatne indispozicije, javljajoče se samo po slabem prebavljanju ali telesnem zaprtju. Da se obvaruje teh posledic, treba je zaužiti sredstva, katera podpirajo prebavljanje ter isto mirno povpsujejo. Najboljše teh sredstev je že 30 let znani in splošno priznani Dr. Rose želodčni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi. Dobiva pa se tudi v družih lekarnah, kakor je razvidno iz inserata. a

V Avstriji dovoljene srečke velike dobrotne loterije na korist budimpeštanskega polikliničnega društva igrajo v 6 žrebanjih na glavne dobitke 100.000, 20.000 kron itd., brez vsacega nadplacovanja, in veljajo le 1 krono. Prvo žrebanje bude 4. januarja 1900. Priporočamo te srečke.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —

za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.

Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (20-43)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“

M. Leustek-a v Ljubljani.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 18. Dr. pr. 956.

V nedeljo, dne 29. oktobra 1899.

Drugokrat:

Jernej Turazer.

Drama v treh dejanjih. Spisal Filip Langmann. Poslovenil Josip Mazi. Režiser g. Rud. Inemann.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7.30. uri. — Konec ob 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava v torek, dne 31. oktobra.

Opera: „Prodana nevesta“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. oktobra: Frančiška Vidmar, posestnikova hči, 9 in pol mes., Karolinska zemlja št. 4, kron. črevesni katar.

V deželni bolnici:

Dne 24. oktobra: Lorenc Vernik, gostač, 43 let, pljučnica.

Dne 25. oktobra: Ivan Dobrovolc, delavec, 27 let, jetika. — Ivana Cesar, delavčeva žena, 56 let, srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Oktolbr	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
27.	9. zvečer	740.0	4.8	brezvevtr.	jasno	0.0
28.	7. zjutraj	740.8	0.4	sl. jzhod	megla	
	2. popol.	740.0	15.1	p.m.jzah.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 5.1°, normale: 8.3°.

Dunajska borza

dne 28. oktobra 1899.

	99	gld.	55	kr.
Skupni državni dolg v notah.	99	20		
Skupni državni dolg v srebru	99	20		
Avstrijska zlata renta	117	65		
Avstrijska kronska renta 4%	99	63		
Ugerska zlata renta 4%	116	25		
Ugerska kronska renta 4%	95	40		
Avstro-ugerske bančne delnice	904			
Kreditne delnice	371	25		
London vista	120	72 1/2		
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59			
20 mark	11	79		
20 frankov	9	57 1/2		
Italijanski bankovci	44	70		
C. kr. cekini	5	70		

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERSEČ, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 gld.

Josip Serjun

urur, kavarnar in hišni posestnik v četrtak, 28. t. m. ob 6. uri zvečer, po kratki zelo mučni bolezni v 65. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti za umirajočce, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo preblagega rajncega se boče v soboto, dne 28. t. m. v hiši žalosti blagoslovilo in vložilo na pokopališču pri Sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Barbare.

Prerano umrlega priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

Idrija, dne 27. oktobra 1899.

Ivana Serjun, soproga. Karolina Vondčina roj. Serjun, Marica Serjun, hčeri. Alfons, cand. med., sin. Rajko, Ciril in Zoran Vondčina, vnuki. Fran Vondčina, mesni občinski tajnik, zet. Henrik in France Kos, svaka. Irma Stegner, svakinja. (1963)

Mesto družega naznanila.

Josip Gressel

pl. Baraga

c. in kr. podpolkovnik v pešpolku pl. Milde št. 17, imejitelj vojne medalje, častniško-službenega znamenja in c. Franca Josipa jubilejne spominke medalje

danes zjutraj ob 6. uri, po dolgi in mučni bolezni v 53. letu svoje dobe, previden s svetotajstvi, mirno v gospodu.

Zemski ostanek dragega pokojnika se bodo v nedeljo, dne 29. oktobra ob 4. uri popoldne v hiši žalosti Gradišče št. 7 slovesno blagoslovili ter potem preneli na pokopališče k sv. Krištofu v lastno rakev k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v ponedeljek dne 30. t. m. ob 1/4 11. v župni cerkvi Marijinega oznanjenja.

V Ljubljani, 28. oktobra 1899.

Jozefina Gressel, pl. Baraga, roj. Schusterschitsch, soproga. — Mara, Lev, Vera, Valeska, Pino, otroci. — Marija Gressel roj. pl. Barisani, mati. — Karl Gressel, c. in kr. oskrb. upravnik, Frig Gressel, c. in kr. topničarski stotnik, brata. — Marija Sajiz, Amalija Seunig, sestre. — Henrik Sajiz, c. kr. dež. sod. svetnik v pok., svak. — Hedvig Gressel roj. Hoenig, Lidija Gressel roj. pl. Casatti, svakinji. (1966)

Gašper Bolte, izdelovalec

sodovice, Rimska cesta št. 10.

Patentirano žično steklo

najboljši material za gornje svitlobe, tla, tovarniška okna, razne debelosti, plošče do 175 □metr.

Posebne prednosti: Največja varnost proti zdrsneblju, proti prodenju in prebitju, nadležne žične mreže so nepotrebne, varnost proti ognju je jako velika, tudi če se zlomi ostane gost, ker drži žična vložka steklo skupaj, luč prodira jako lahko, še doslej nepoznan lučni učinek. Uporabljalo se je z najboljšim uspehom pri mnogih državnih in zasebnih zgradbah. Mnogobrojna spričevala, prospekti in vzorci so na razpolago.

Vlite steklene plošče za prozorne strehe, po katerih se lahko hodi za razsvetljenje prevozov, podzemskih hodnikov ali prevozov pri kolodvorih, v fiksnih masah, gladko ali z raznovrstno izdelanimi površinami, belo ali napol belo (okoli 30%) ceneje nego navadno surovo lito steklo in barvasto z žično vložko ali brez nje.

Stekleni strešniki in stek. zarezni strešniki v najrazličnejših oblikah in velikostih.

Action-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens

Neusattl bei Elbogen (Böhmen).

Drugi izdelki: Steklenice vseh vrst, steklenični zamaški, steklo v ploščah, belgijske in nemške vrste, v lite in prelano steklo, patentovane okne iz prebranega stekla. (1788-3)

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna serbrnina prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 kom. amer. pat. srebrnih kupice za jajce;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

44 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo kakor tudi za **vsako boljše gospodarstvo**. Dobiva se **jedino** le v (1841-4)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandstr. 19/W. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z raven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvirček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

Jako zadovoljen z Vašo zbirko, bodem isto pri vsaki priliki priporočal. Z velespoštovanjem Gradec. Anton Marx, c. kr. pol. uradnik.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pa vel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

„Narodni dom“.

Jutri

v nedeljo, ob 11. uri dopoldne

črna maša

za vse svederce.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiža. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vate, Heb, Franzove vate, Karlove vate, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linc, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linc, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfesta Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — **Proga iz Novoga mesta in v Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih v oktobru. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 55 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih v oktobru. (1206)

Učenec

z dobrimi spričevali, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom pri (1943-2)

Franu Oset-u na Vranskem.

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna serbrnina prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 kom. amer. pat. srebrnih kupice za jajce;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

44 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo kakor tudi za **vsako boljše gospodarstvo**. Dobiva se **jedino** le v (1841-4)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandstr. 19/W. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z raven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvirček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

Jako zadovoljen z Vašo zbirko, bodem isto pri vsaki priliki priporočal. Z velespoštovanjem Gradec. Anton Marx, c. kr. pol. uradnik.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pa vel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Učenec

se sprejme v specerijsko trgovino R. & E. Rooss v Kranju.

Agente

tudi take, ki so že nastavljeni kot taki, vsprejemam **takoj** na vseh mestih in okrajih **proti stalni plači in visoki proviziji** za prodajo patentnih predmetov, ki so neobhodno potrebni vsakemu gospodarju, kmetovalcu ali zasebniku. **Agenturo lahko izvršuje vsakdo**, ki ima pri zasobnih strankah znanstvo, tudi v svojem prostem času. Ponudbe vsprejema **Wilhelm Werich, Praga, 1487/II.** (1958-1)

Posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6.

išče takoj: prodajalke za trgovino z mešanim blagom, jako dobro mesto; **2 boljši kuharici** k posamnima gospodoma, 8 do 15 gld. plače; **2 pestunji** za Ljubljano ter na deželo, 5 do 6 gld. plače; **več hišin** za Trst in Reko; **kuharico** k dvema osebama, za težje delo ima pomoč; **slugo** za Opatijo, tak z grajskimi sprječevali ima prednost, dobra plača ter mnogo napojnine; **drugača kočijaža** za Gorico; **več hlapcev** na deželo. — **Priporočila:** čvrsto, urno **plačilno natakarijo**, gre tudi v druge kraje; **več močnih deklet** za raznovrstna dela s sprječevali. (1960)

Nepriključno samo 2 dni.

V kazinskem steklenem salonu

Jutri v nedeljo in v ponedeljek

Električno gledališče.

Velike predstave.

Vsopred:

Potovanje skozi nemogoče. Senzacionalno izgnjenje gospe, i. t. d.

Novo: Senzacionalno: Nečuvno:

Električna gospa. Kraljica golobov. Predstave žonglerja Rudolfa Morello. Predstave komika Josipa Regova. (1965)

Vsokokrat velika slajna pantomima.

Cene prostorom: Zaklopni sedež 50 kr., I. vrsta 40 kr., II. vrsta 30 kr., galerija 20 kr. Otroci v spremstvu starišev na sedežih polovico.

Otvoritev blagajne ob 7. uri. * Začetek ob 8. uri zvečer.

K obilnemu obisku vabi uljudno

Ravnatelj Kautsky.

Prodajalnica

na dobrem prostoru v mestu na Gorenjskem

se odda v najem

ob novem letu.

S to prodajalnico je v zvezi koncesija za gostilno ali pa vinski trgovino ali za žganjetoč, dalje tudi c. kr. trafika s prodajo poštinih vrednostij. (1959-1)

Naslov in upravnistvu „Slov. Naroda“.

Vsem kašljujočim se nujno priporočajo

Kaiserjevi

prsní bonboni.

2480 notarsko overovljenih spričeval je najboljši dokaz, da so **nepresečeni pri kašlju, hripavosti, kataru in zasiljenju.**

Zavoje 10 kr. in 20 kr. pri Mr. Pr. Mar-detschlaegerju v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železnega mosta in pri Ubaldu pl. Trnkoczyju v Ljubljani. (1919-2)

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po 1kr t do 2krat na teden iz Rotterdama v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 10.

Pisarna za medkov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290-400*)

„ 1. novembra do 31. marca . . . „ 230-320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra mark 200

„ 16. oktobra do 31. julija „ 180

*) Po legi in veličnosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (1845-4)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (44)

Kdor hoče
svoje pridelke najugodnejše
prodati, ali v mojem skladišču
shraniti, ali tudi kakeršnokoli
blago nakupiti,
obrne naj se zaupljivo na mene.
Preskrbim točno in za nizko pro-
vizijo. (1739-6)

Alojzij Grebenc
autor. javna tehnična in komisijonelna trgovina
v Trstu, ulica Torrente št. 30-32.

Št. 35.817

Razglas.

(1931-3)

V smislu §. 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno na-
znanja, da so

proračuni o dohodkih in troških za leto 1900

1. mestnega zaklada,
2. mestnega ubožnega zaklada,
3. zaklada meščanske imovine,
4. ustanovnega zaklada in
5. mestne elektrarne

že sestavljeni in bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dnij, in sicer
od 19. oktobra do 2. novembra t. l. na vpogled, da vsakdo lahko navede
svoje opazke o njih.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 17. oktobra 1899.

Nadaljne
specijalitete:
Pisalne in kopirne tinte.
Vodovarno
mazilo za usnje.
Pat. ohranjevalo za
podplate
„Vandol“.
Kovinska snažilna
pasta in snažilno
milo za srebro in
zlato.
Laki za usnje.
Patentna mazalna
krtača z „Nigrette“
tekoče mazilo za
črne in barvne
čevlje 35 kr.

Najbolje črnilo svetá!
Kdor hoče svoje obutalo ohraniti lepo bleščeče
in trpežno, naj kupuje samo
Fernolendt čreveljsko črnilo
za lahka obutala samo (190-39)
Fernolendt crême za naravno usnje.
Dobiva se C. kr. priv. povsodl.
tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.
Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse 21.
Radi mnogih posnemaj brez vredno-
sti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Prodaja konkurzne mase.

Iz konkurzne mase trgovca gosp. Martina Zajca iz Št. Jerneja na
Dolenjskem prodaja se celotno skladišče trgovinskega blaga, ob-
stoječe iz

manufakturnega, špecerijskega in norimberškega blaga.

Zaloga je cenjena na 3079 gld. 60 kr. in se prodaja en block tistemu, ki bo največ
ponudil, toda le za cenilno vrednost ali pa nad isto. Kupci naj izvolijo svoje ponudbe
pismeno podati do 10. novembra 1899 pri opravitelju konkurzne mase. Zajedno
s ponudbo se mora položiti 10% vadij, to je 307 gld. 96 kr. Konkurno oskrbnistvo si
pridrži pravico, ponudbe v nadaljnjih osmih dneh odobriti ali odkloniti.

Zapisnik inventure je na ogled pri konkurznem oskrbniku, kateri tudi razkazuje
zalogo.

Konkurzni oskrbnik:

Alojzij Gatsch
trgovec v Kostanjevici.

(1950-2)

Zahtevajte vselej
Maršner-ov
češki kakao
ki ga imenitni zdravniki priznavajo za
najboljšega, in
češko čokolado
ki je tujim izdelkom vsaj jednaka ako
jih ne prekosi. (1823-7)
A. Maršner, Praga, Kral. Vinohrady.
Na prodaj v Ljubljani imajo: Jos. Sumi, R. Petrič,
Ph. Novotny, Ivan Jabačin; v Mariboru: J. Pelikan;
v Celju: F. Jakovič, Ivan Vrečko.

Sedaj je še čas!

P. n. (1562-10)
Radi potekajoče sezije in male, mi ostale zaloge koles, kakor:
„Styria“ „Helical“ „Curir“ „Amerikanske“ „Stefanie“
in druge vrste ponujam sl. občinstvu ta kolesa po prav ugodnih to-
varniških cenah, dajoč s tem vsakemu najlepšo priliko, da si nabavi
jako ceno in dobro kolo.
Filialke: Janko Pohlin, Kamnik.
Franc Kenda, Novomesto. Zastopnik: Josip Polak.

Najugodnejša prilika.

Baron Dumreicherjeva
špiritna drožna tovarna in rafinerija
v Savskem Marofu na Hrvatskem
priporoča svoje
obče znane, najboljše in mnogokrat odlikovane
droži
(Bäckerhefe).
Glavno zalogo za Ljubljano in deželo imata
Peter Strel, vinski trgovec
Ljubljana, Kongresni trg št. 3, in
Karol Laiblin (1731-51)
v Vegovih ulicah št. 8.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (1917-2)

L. Luserjev oblič za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kurjim oč-
som, žuljem itd. itd.
Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahte-
vajte **Luser-jev** oblič
za turiste
po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschlager,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (9-43)

Št. 36.206.

Razglas.

(1937-3)

Inženier gospod **Edvard Maier** tvrdke Siemens & Halske pričel bode
te dni po mestu meriti za zgradbo električne železnice v Ljubljani.

Ker izvrševanje teh del in naprava z istimi v zvezi stoječih potreb-
nih znamenj in belježek stoji pod javnim varstvom, opozarja se p. n. ob-
činstvo, naj dotičnih znamenj in bilježek nikari ne poškoduje in omenje-
nega gospoda inženierja kolikor mogoče podpira.

Mestni magistrat v Ljubljani
dné 24. oktobra 1899.

Vincenc Čamernik
kamnoseški mojster
Slomškove ulice št. 9 LJUBLJANA Slomškove ulice št. 9
nasproti električne centrale (1731-12)
priporoča p. n. občinstvu za bližajoči se praznik Vseh Svetih svojo
bogato zalogo nagrobnih kamnov
iz raznolikih marmornatih vrst po najnovejših risarijah. Prevzame izde-
lovanje rodbinskih rakev ter spomenikov tudi na zunaj.
Narisi ter načrti so brezplačno na ogled.
Znano solidno delo. Nizke cene. Točna postrežba.

Ne bi se kesal
kdor bi stopil z menoj v zadrugo (kompanijo)!
Vzamem namreč 1. januarja l. 1900 v najem
usnjarske prostore
popolno preskrbljene z vsim strojarskim orodjem
v **Mokronogu.**
(Posestnik usnjarije je Jozip Bizjak, sedaj c. in kr. enoletni prostovoljec, Boho-
ričeva ulica št. 5, Ljubljana).
Ker najemnina ni velika, kupčija z usnjem pa doma in po
sejnih jako ugodna, sem prepričan, da bi ne bilo nobenemu žal, ki bi
hotel deliti z menoj dohodke in stroške.
Seveda mora biti dotični izučen strojar.
Več se izve pri najemniku
Jožefu Bizjaku
strojarju v Mokronogu na Dolenjskem. (1953-1)

Otvoritev gostilne.

Cenjenemu občinstvu v Ljubljani in okolici uljudno naznanjam, da sem **otvoril**
v lastni hiši v Ljubljani na Dunajski cesti št. 26

novi gostilno in hotel
s sobami za prenočišča

s povsem na novo opravljenimi posteljami. Sobe so lepe svitile in zračne ter po zmernih cenah.
V gostilni se točijo razna stara naravna in vležana vina tudi iz leta 1885. in
Reininghausovo graško pivo.

Za dobra gorka in mrzla jedila je vedno preskrbljeno.

K obilnemu obisku vabi

z vsem spoštovanjem

(1967-1)

Ivan Grajzer.

Nagrobne vence
in trakove k vencem
o največji izberi po najnižjih cenah
priporoča
velespoštovanjem
K. Recknagel.
(1939-2)

Singer-jevi šivalni stroji
Singer-jevi šivalni stroji
Singer-jevi šivalni stroji
Singer-jevi šivalni stroji

so neobhodno potrebni za domačo rabo in industrijo.
 so vzorni v konstrukciji in v izvršitvi.
 so v vseh tovarniških podjetjih najrazširjenejši.
 so za umetno vezenje najpripravnější.

Učilni kurzi zastoj, tudi v modernem umetnem vezenju.

Šivalni stroji Singer Co. imajo se zahvaliti za svetovno slavno ime izborni svoji kvaliteti ter veliki delavni zmožnosti, katera že od nekdaj odlikujeta tovarniške izdelke imenovane trdke. Vedno naraščajoče spečavanje, izvrstna odlikovanja na vseh razstavah ter čez 40letni obstoj tovarne jamči najboljše za dobroto naših strojev.

Singerjevi elektro-motorji, specialno za šivalne stroje, v vseh velikostih.

Singer Co. delniška družba za šivalne stroje.

Prejšnja trdka: G. Neidlinger.

GRADEG

Sporgasse št. 16.

Čelovec

Burggasse št. 19.

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 6.

Št. 27.442.

Na Dunaji, 9. oktobra 1899.

Z. 27.442.

Wien, am 9. October 1899.

Notica.

Pri c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani se popolnjuje mesto

zdravnika

III. kategorije z letno nagrado 800 goldinarjev.

Podrobnosti so razvidne iz dotičnega razglaš v listu „Wiener Zeitung“ in v ljubljanskem uradnem listu.

Razglas se tudi more vpogledati pri c. kr. generalnem ravnateljstvu tobačne reže na Dunaju, kakor tudi pri vseh c. kr. tobačnih tovarnah.

Notiz.

Bei der k. k. Tabak-Haupt-Fabrik in Laibach kommt die Stelle eines

Fabriksarztes

III. Kategorie mit dem Jahreshonorare von 800 Gulden zur Besetzung.

Das Nähere ist aus der bezüglichen Kundmachung in der „Wiener Zeitung“, sowie aus dem in Laibach erscheinenden Amtsblatte zu ersehen.

Die Kundmachung kann auch bei der k. k. General-Direction der Tabakregie in Wien, sowie bei sämtlichen k. k. Tabak-fabriken eingesehen werden. (1902-3)

Suknjeni oddelek

tyrdke

Kastner & Öhler, Gradec

razpošilja

štajerski loden iz zajamčeno čiste ovčje volne, stanovitne barve

gld. 3-35, 3-60, 3-90, 4-25 per m.

volneni loden stanovitne kvalitete gld. 1-55, 2-20 per m.

Nepremočljiv loden za haveloke, zajamčeno čista volna gld. 2-15,

2-60, 3-40 per m.

Nepremočljivo blago za suknje v najlepših barvah (zakonito zavarovan izdelek.)

blago za zimske suknje, blago za modne

obleke, črno blago v največji izbiri.

blago za damske jaquets-plašče in plaščke.

Stalne cene.

Vzorci zastoj, zavitki v vrednosti čez 10 gld. poštne prosti.

(1789-9)

K sezoni

K sezoni

Ilustrovani ceniki se pošlje na zahtevo zastoj.

Ilustrovani ceniki se pošlje na zahtevo zastoj.

prilagam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najboljše.

Ker sem na Kranjskem edini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1332-16)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani v Židovskih ulicah.

Slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi se s tem uljudno naznanja, da se je na Sv. Petri cesti v novozgrajeni hiši

pri „Avstrijskem cesarju“ otvoril nov hotel

kjer so gg. potnikom na razpolago svetle, lepe sobice za prenočišča, po nizkih cenah. V gostilni v stari hiši se toči pristen, dolenski cvček.

bela in črna istrijanska vina ter pivo iz Dreherjeve pivovarne.

Za dobra gorka in mrzla jedila je dobro skrbnjeno ter se prevzemajo abonementi, kakor se tudi daje čez ulico.

Postrežba je točna in prijazna, na razpolaganje je tudi še kegljišče za nekatere dni v tednu.

Tudi gospodom posestnikom in voznikom iz okolice je na razpolago veliko, praktično urejeno dvorišče, kakor tudi čeden hlev za konje.

K obilnemu obisku vabi z odličnim spoštovanjem

Vodstvo hotela in gostilne pri „Avstrijskem cesarju“

nasproti frančiškanske cerkve.

(1957-1)

Na prodaj je

pri kolodvoru južne železnice v Postojini

okoli 2500 metrov jelovih suhih drv

po jako ugodni ceni, meter 1 gld.

Kdor želi kupiti naj se oglasi pri

Franu Jurcu

(1887-7)

lesotržcu v Postojini.

Drva se bodo prodajala na lici mesta skupno in tudi na drobno od 2 metrov naprej.

Dobivajo se tudi preklane debele drva in tudi bukove po pogojenih cenah.

6 žrebanj

imajo srečke

velike dobrodelne loterije

na korist budimpeštanskega polikliničnega društva (bolnice).

Pokrovitelj:

Nj. c. in kr. Visokost nadvojvoda Jožef

Pokrovitelja namestnik:

Nj. eminence kardinal dr. Lorenz Schlauch.

Glavni dobitok 100.000 kron.

5 à 20.000, 5000 kron itd. itd. vrednosti.

Na željo odkupi zopet vse dobitke z 20% odbitka upravnistvo na Dunaju.

Vsaka srečka igra brez nadplačila pri vseh 6 žrebanjih in se z eno srečko lahko zadene šest glavnih dobitkov.

Glasom odredbe c. kr. finančnega ministrstva pod št. 45922/1898 se je predaja teh srečk dovolila tudi v Avstriji.

Cena jedne srečke samo 1 krono.

(1849-4)

Prvo žrebanje že 4. januarja 1900.

Žrebanja bodo nepreklicno ob določenih dneh.

Srečke samo po 50 kr. priporočila banka J. C. MAYER.

Ustanovljeno

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 43

južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev

na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

→ Zaloga ←

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za

hrastove pode, karbolilneja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje

sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v nujno stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode

najboljše blago in

kravate

prodaja

43

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporočila svojo veliko zaloga

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših usorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Mehanik

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji 43

po najnižjih cenah.

Bicikle in v to stroko

spadajoča popravila izvršuje dobro in cenó.

Vnanja naročila se točno izvršujejo.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg

priporočila

nagrobne vence

in

43

trakove k vencem

z ali brez napisov

po najnižji ceni.

Velika zaloga

lepega suknenega blaga za obleke za gospode in dečke, za zimske suknje, ulstre in haveloke po razprodajnih cenah pri

N. F. Minibek-u

Mašijin trg št. 1. Ljubljana, Mašijin trg št. 1.

(1954-1)

Krepak in zdrav

deček

dobrih starišev se sprejme kot učence
v trgovino (1944-2)
Alojzija Pogačnika v Cerknici.

Lepo stanovanje

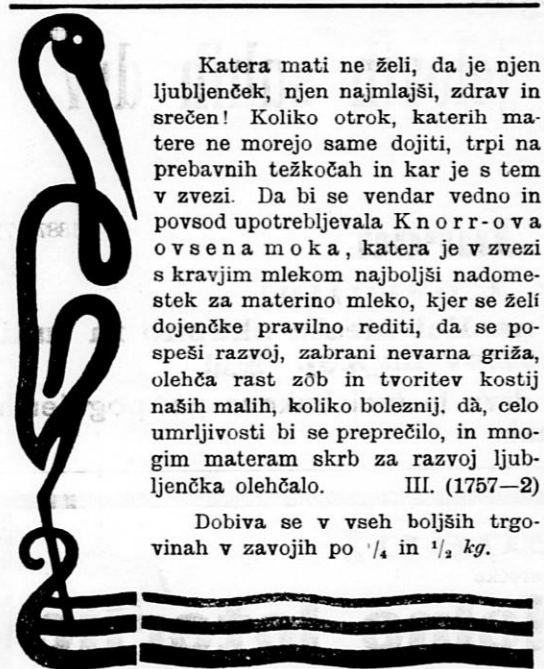
z eno sobo, kuhinjo in zraven spadajočimi
prostori, odda se meseca novembra za
letno najemnino 120 gld. (1961)
Rimska cesta št. 8, III. nadstropje.

Priporočava (21-248)

Kulmbaško sladno pivo

pastêrizovano v steklenicah
znano po svojih izvrstnih učinkih.

Kavčič & Lilleg
v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Katera mati ne želi, da je njen
ljubljenček, njen najmlajši, zdrav in
srečen! Koliko otrok, katerih ma-
tere ne morejo same dojeti, trpi na
prebavnih težavah in kar je s tem
v zvezi. Da bi se vendar vedno in
povsod upotrebljevala K n o r r - o v a
ovsena moka, katera je v zvezi
s kravjim mlekom najboljši nadome-
stek za materino mleko, kjer se želi
dojenčke pravilno rediti, da se po-
speši razvoj, zabrani nevarna griža,
olehča rast zob in tvoritev kostij
naših malih, koliko boleznij, da, celo
umrljivosti bi se preprečilo, in mno-
gim materam skrb za razvoj ljub-
ljenčka olehčalo. III. (1757-2)

Dobiva se v vseh boljših trgo-
vinah v zavojih po 1/4 in 1/2 kg.

Sode ima na prodaj

raznovrstne, velike in male, stare in nove

J. Buggenig, sodar

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico
(državni kolodvor). (1891-3)

Istotam kupujejo se tudi stari sodi.

Kmetijska vinarska zadruga

v Vodnjanu v Istri

(Dignano, c. kr. drž. železnica)
priporoča

pristna vina

iz lastnih vinogradov, in sicer: črna in
bela vina, refoskat, muškatele, rakijo
v množini čez 3000 hektolitrov od 18 kr. in višje,
postavljeno na postajo Vodnjan (Dignano).

Za veletržce po dogovoru cenejšje.
Za pristnost in solidno postrežbo se
jamči.

Za ravnanje:

A. M. Pujman.

(1869-8)

The Continental
Bodega Company

Najboljši vir

za
zajamčeno pristna
južna vina:

Port-vino (746-4)
Sherry
Madejra
Marsala
Malaga
Tarragona
i. t. d.

Zalogo v Ljubljani imata samo
Peter Lassnik, trgovina s kolonijalnim bla-
gom, vini in delikatesami, in M. Mardet-
schlaeger, lekarna „pri orlu“.

Pozor!

Naznanjam, da kdor moji
ženi Mariji Cerar, branjevki
v Ljubljani, kaj posodi ali na
upanje da, jaz nisem plačnik.

Matevž Cerar (1894-3)

posestnik, Opekarska cesta v Ljubljani.

Vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika“

ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka,
kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega
potrebne, da more sebe in druge blažiti in
prav olikati)

se dobi za predplačilo 1 gld. 80 kr., po pošti
1 gld. 90 kr., ali proti poštnemu povzetju pri
Jožefu Valenčiču na Dunaju, III. He-
gergasse Nro. 15, I. Stk., Th. 12.

Prodajalec je pripravljen, nerazrezano in čisto
knjigo vzeti nazaj in povrniti denar. (1589-10)

Dr. Rose balzam

za želoдец
iz lekarne

B. FRAGNER-jav Pragi

je že več kakor 30 let občno znano do-
mače zdravilo slast vzbujajočega, pre-
bavljanje pospešujočega in mlo odvaja-
jočega učinka.

SVARILO!

Vsi deli anabalaže imajo
zraven stoječo postavno
deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragnerja v Pragi

Malá Strana 203, ogelj Ostrohovalice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr.,
po pošti 20 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-
schlaeger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah
Avstro-Ogerske. a (367-14)

Prodajalna

na dobrem prostoru, v veliki fari ali trgu
blizu kolodvora, se išče v najem.

Ista mora biti prostorna, s skladiščem,
vsaj dvema sobama in kuhinjo. (1938-2)

Natančneje po dogovoru.
Ponudbe sprejema in odpošilja na do-
tičnika upravnistvo „Slov. Naroda“.

Od Bokavške graščine

se bodo

njive in senožeti

posamezno ali skupaj

z gospodarskimi poslopiji

dné 2. novembra 1899. l.

dopoludne ob 10. uri

na lici mesta

(1956)

v najem dajale.

Častitemu občinstvu uljudno nazna-
njam, da sem

v Sp. Šiški št. 152

v lastni hiši ob cesti na drž.
kolodvor, odprl dne 29.
oktobra 1899

ново gostilno.

Točila se bodo le pristna do-
lenjska in istrijanska vina po
najnižjih cenah in postreglo se bode z
dobrimi mrzlimi jedili.

Ondi se dobi prav tako
vino tudi na debelo
po nizkih cenah.

K mnogobrojni udeležbi se priporoča
s spoštovanjem

(1955-1)

Alojzij Zajec.

Otvoritev gostilne

„Pri kraljiču“

v Št. Vidu, postaja Vižmarje.

Usojam si naznanjati, da sem z današnjim dnem odprl zgoraj imenovano gostilno, kjer bodem točil najboljša
naravna vina (cviček, avstrijska vina, istrijanca), kakor tudi vedno sveže pivo iz pivovarne Antona Dreherja.

Tudi bodem častite p. n. goste vedno najboljše postregel z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Za najtočnejšo in skrbno postrežbo se bode vedno skrbelo.

Za obilen poset prosi udani

J. C. PRAUNSEISS.

(1964)